

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje pro území
MAS Království – Jestřebí hory, o.p.s.,
na období 2014–2020

ANALYTICKÁ ČÁST

březen 2016

EVROPSKÁ UNIE
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
INVESTICE DO VAŠÍ BUDOUCNOSTI

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Obsah

SEZNAM GRAFŮ V DOKUMENTU.....	4
SEZNAM MAP V DOKUMENTU	4
SEZNAM TABULEK V DOKUMENTU.....	4
1 GEOGRAFICKÉ VYMEZENÍ A PŘÍRODNÍ POMĚRY.....	5
2 OBYVATELSTVO	6
3 OBČANSKÁ VYBAVENOST	9
3.1 ŠKOLSTVÍ	9
3.2 SOCIÁLNÍ SLUŽBY.....	10
3.3 ZDRAVOTNICKÉ SLUŽBY.....	11
3.4 SPORTOVNÍ, VOLNOČASOVÉ A KULTURNÍ PŘÍLEŽITOSTI.....	11
3.5 OSTATNÍ	13
4 EKONOMIKA, TRH PRÁCE	15
4.1 EKONOMIKA	15
4.2 TRH PRÁCE	16
5 CESTOVNÍ RUCH, TURISTICKÉ A KULTURNÍ ZAJÍMAVOSTI	19
5.1 TURISTICKÉ A KULTURNÍ ZAJÍMAVOSTI	19
5.2 AKCE V REGIONU.....	21
5.3 UBYTOVÁNÍ	22
5.4 TURISTICKÉ TRASY, CYKLOTRASY, NAUČNÉ STEZKY, VODNÍ STEZKY.....	23
6 ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ, ZEMĚDĚLSTVÍ	26
6.1 ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	26
6.2 ZEMĚDĚLSTVÍ, VODNÍ PLOCHY A LESNÍ HOSPODÁŘSTVÍ.....	28
6.3 ODOLNOST ÚZEMÍ MAS PROTI KLIMATICKÝM ZMĚNÁM	30
6.3.1 VEDRA	30
6.3.2 MRAZY.....	30
6.3.3 DLOUHODOBÉ SUCHO.....	30
6.3.4 POVODNĚ.....	31
6.3.5 PŘÍVALOVÉ (BLESKOVÉ) POVODNĚ	31
6.3.6 EXTRÉMNĚ SILNÝ VÍTR.....	31
6.3.7 LEDOVÉ JEVY	32
6.3.8 SVAHOVÉ NESTABILITY	32
6.3.9 DEGRADACE PŮD	32
6.3.10 NARUŠENÍ DODÁVEK ELEKTŘINY A ENERGIE.....	32
6.3.11 TECHNOLOGICKÉ KATASTROFY ZPŮSOBENÉ PŘÍRODNÍMI JEVI.....	33
6.4 ODPADOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ V ÚZEMÍ MAS.....	33
7 DOPRAVA A TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA	35
7.1 DOPRAVA.....	35
7.2 TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA	37
8 JINÉ VÝZKUMY V REGIONU.....	39
9 ANALÝZA PROBLÉMŮ A POTŘEB Z POHLEDU AKTÉRŮ Z ÚZEMÍ.....	40
9.1 OBČANSKÁ VYBAVENOST	40
9.2 EKONOMIKA, TRH PRÁCE.....	42
9.3 CESTOVNÍ RUCH, TURISTICKÉ A KULTURNÍ ZAJÍMAVOSTI	42
9.4 ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ, ZEMĚDĚLSTVÍ.....	44

9.4.1	ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	44
9.4.2	ZEMĚDĚLSTVÍ A LESNÍ HOSPODÁŘSTVÍ	45
9.5	DOPRAVA A TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA.....	46
9.5.1	DOPRAVA	46
9.5.2	TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA	46
9.6	ŘÍZENÍ OBCÍ, INFORMOVANOST, SPOLUPRÁCE.....	47
9.7	BEZPEČNOST	48
10	<u>VYHODNOCENÍ ROZVOJOVÉHO POTENCIÁLU ÚZEMÍ.....</u>	<u>50</u>
10.1	ÚZEMNÍ PLÁNOVÁNÍ	50
10.2	ROZVOJOVÉ LOKALITY	51
10.3	ANALÝZA ROZVOJOVÝCH POTŘEB ÚZEMÍ	52
10.3.1	LIDSKÝ POTENCIÁL.....	52
10.4	OBLASTI S ROZVOJOVÝM POTENCIÁLEM	56
10.5	MOŽNOSTI FINANCOVÁNÍ NA ÚZEMÍ MAS KJH, O.P.S.....	58
10.5.1	PROSTŘEDKY OBCÍ.....	58
10.5.2	PROSTŘEDKY OSTATNÍCH PARTNERŮ.....	58
10.5.3	CIZÍ ZDROJE.....	58
11	<u>SWOT ANALÝZA CELKOVÁ .....</u>	<u>60</u>
11.1	SWOT ANALÝZA VYBRANÝCH OBLASTÍ ROZVOJE ÚZEMÍ	61

Seznam grafů v dokumentu

Graf č. 1 – Věková struktura obyvatel	7
Graf č. 2 – Typy zemědělské půdy na území MAS KJH, o.p.s.....	28
Graf č. 3 – Typy nezemědělské půdy na území MAS KJH, o.p.s.	29

Seznam map v dokumentu

Mapa č. 1 – MAS Království – Jestřebí hory, o.p.s., na mapě ČR a na mapě okresu Trutnov	5
Mapa č. 2 – ZŠ 1. a 2. stupně a střední školy na území MAS.....	10
Mapa č. 3 – Počet podnikatelských subjektů na území MAS (z toho živnostníci).....	16
Mapa č. 4 – Kapacita ubytovacích zařízení na území MAS KJH, o.p.s. (počet lůžek).....	23
Mapa č. 5 – Síť cyklotras a cyklostezek v Královéhradeckém kraji.....	24
Mapa č. 6 – Mapa ČR s vyznačením zvláště chráněných území	27
Mapa č. 7 – Silniční síť v Královéhradeckém kraji	35

Seznam tabulek v dokumentu

Tabulka č. 1 – Vývoj počtu obyvatel v obcích.....	6
Tabulka č. 2 – Sportovní a volnočasové organizace spolky	12
Tabulka č. 3 – Přehled údajů o trhu práce za území MAS	17
Tabulka č. 4 – Přehled počtu, typů a kapacity ubytovacích zařízení na území MAS KJH, o.p.s.....	22
Tabulka č. 5 – Přehled naučných stezek na území MAS KJH, o.p.s.	25
Tabulka č. 6 – Přehled stavu územně-plánovacích dokumentací v jednotlivých obcích.....	50
Tabulka č. 7 – Přehled rozvojových lokalit na území MAS KJH, o.p.s. dle typu.....	51
Tabulka č. 8 – Zaměstnaní podle odvětví ekonomické činnosti	53
Tabulka č. 9 – SWOT analýza celková	60
Tabulky č. 10 až 13 – SWOT analýzy vybraných oblastí	61

1 Geografické vymezení a přírodní poměry

Území MAS se rozkládá na katastru celkem dvaceti čtyř obcí Podkrkonoší a Jestřebích hor. Výrazným přírodním prvkem východní části (regionu Jestřebí hory) je právě stejnojmenné pohoří Jestřebí hory, jehož hřeben je 17 km dlouhý, s nejvyšším vrcholem Žaltmanem (739 m n. m.). Na něm je umístěna rozhledna s výhledem na panorama východních Krkonoš, ale i např. Trosky a Ještěd. Západní část území (region Podkrkonoší) se nachází ve střední části krkonošského podhůří. Tato oblast se vyznačuje zejména mělkými údolími střídajícími se s prudkými svahy dosahujícími až 500 m n. m. (více viz výše v popisu území a zdůvodnění jeho výběru).

Mapa č. 1 – MAS Království – Jestřebí hory, o.p.s., na mapě ČR a na mapě okresu Trutnov¹

¹ Zdroj: Databáze MAS (eAGRI)

2 Obyvatelstvo

Na území MAS KJH, o.p.s., žije celkem 24 219² obyvatel a hustota je 71,1 obyvatel/km² – tato hodnota je vzhledem k celostátnímu průměru (133 obyvatel/km²) i k průměru Královéhradeckého kraje (117 obyvatel/km²) velmi nízká³ – je to dáno zejména tím, že území je svým reliéfem především zemědělským a venkovským regionem s počtem obyvatel u jednotlivých obcí maximálně cca 1 500 (kromě měst Úpice – 5 711 obyv. a Rtně v Podkrkonoší – 3 010 obyv.)⁴. Zemědělská krajina tak zabírá většinu poměrně rozsáhlého území.

Tabulka č. 1 – Vývoj počtu obyvatel v obcích

POČET OBYVATEL	1991	1996	2001	2006	2011	2012	2014
Batňovice	671	672	689	704	744	750	744
Čermná	345	359	373	383	389	384	390
Dolní Olešnice	295	341	361	361	365	379	382
Hajnice	813	863	897	932	986	996	1 005
Havlovice	781	863	851	851	963	963	984
Horní Olešnice	263	228	299	285	292	291	292
Chotěvice	973	996	982	1 010	1 019	1 029	1 035
Chvaleč	605	589	592	564	647	650	651
Jívka	613	585	578	583	581	583	561
Kocbeře	479	505	508	505	514	509	514
Kohoutov	224	191	215	244	265	261	248
Libňatov	366	361	356	364	366	359	357
Malé Svatoňovice	1 489	1 482	1 530	1 533	1 526	1 525	1 528
Maršov u Úpice	147	150	156	155	168	171	182
Pilníkov	1 067	1 044	1 078	1 185	1 218	1 226	1 209
Radvanice	1 006	998	1 092	1 071	1 023	1 016	986
Rtně v Podkrkonoší	3 106	3 050	3 052	3 032	3 012	2 999	3 010
Staré Buky	347	363	389	415	506	526	551
Suchovršice	355	355	354	362	365	365	364

² Údaj platný k 31. 12. 2014 (dle ČSÚ)

³ Údaje k hustotě obyvatel platné k 1. 1. 2012 (dle ČSÚ)

⁴ Údaj platný k 31. 12. 2014 (dle ČSÚ)

Úpice	6 068	6 066	5 943	5 921	5 836	5 781	5 711
Velké Svatoňovice	1 096	1 092	1 106	1 151	1 228	1 237	1 252
Vítězná	1 337	1 310	1 290	1 259	1 373	1 368	1 383
Vlčice	384	407	424	448	500	524	490
Vlčkovice Podkrkonoší	367	385	387	412	408	397	390
CELKEM	23 197	23 255	23 502	23 730	24 294	24 289	24 219

Pozn. Údaje o počtu obyvatel vždy k 31. 12. daného roku.

Je zajímavé, že i přes úbytek pracovních míst v regionu (především kvůli uzavření několika větších závodů v oblasti textilní, důlní a strojírenské v průběhu 90. let 20. století) a nepříznivý demografický vývoj v ČR (každoroční pokles celkového počtu obyvatel od poloviny 90. let 20. století do cca r. 2002), dochází v průměru na území MAS KJH, o.p.s., od počátku 90. let 20. století k průběžnému nárůstu celkového počtu obyvatel (jak je uvedeno výše v tabulce č. 1). Situace v jednotlivých obcích je rozdílná, a i když dochází v některých i k poklesu počtu obyvatel, převažují ty obce, které zaznamenaly nárůst – např. díky nabídce nových stavebních pozemků apod.

Obecně lze říci, že v území obyvatel přibývá, liší se to ale s každou obcí. Každým rokem také v regionu stoupá vzdělanost, tj. roste počet lidí s ukončeným vysokoškolským vzděláním a klesá počet lidí bez vzdělání. V regionu ale chybí pobočka vysoké školy, resp. možnost celoživotního vzdělávání. I to má za následek odchod mladých lidí z regionu, když zůstanou tam, kde navštěvovali vysokou školu.

Zároveň je nutné se zamýšlet nad prorodinnou strategií regionu, která by byla schopna dát mladým lidem jistotu práce a bydlení v regionu tak, aby zde měli všechno potřebné a neodcházeli z něho do měst. Celkové saldo migrace za rok 2014 je území MAS negativní (-96), což je takřka poloviční číslo, než je celkový úbytek Královéhradeckého kraje.

Graf č. 1 – Věková struktura obyvatel⁵

⁵ Zdroj: ČSÚ, rok 2014

Jak je vidět z grafu č. 1, je převážná část obyvatel území MAS KJH, o.p.s., v tzv. produktivním věku, dále pak následují senioři (skupina obyvatel v tzv. poproduktivním věku) převažující nad skupinou v tzv. předproduktivním věku (do 14 let).

Na území MAS, konkrétně ve městě Úpice, se od roku 2015 nachází registrovaná sociálně vyloučená lokalita. Při Sčítání lidu v roce 2011 se k romské národnosti v Úpici přihlásilo pouze devět trvale bydlících obyvatel. Velká skupina populace žijící v sociálně vyloučené lokalitě má trvalé bydliště mimo území MAS nebo se nehlásí k romské národnosti.

3 Občanská vybavenost

3.1 Školství

Co se týče školství, tak zde je situace na dobré úrovni. Je možné pozorovat demografické trendy, které se projevují v mírném poklesu počtu žáků základních a středních škol. Naopak dochází k mírnému nárůstu počtu dětí v mateřských školách.

Mateřské školy (dále jen MŠ) jsou poměrně hustě zastoupeny na celém území MAS KJH, o.p.s., resp. v 18 obcích (z celkem 24). Tyto MŠ byly ve většině případů za poslední období modernizovány (i díky využití fondů EU).

Jak je vidět na mapě č. 3, je síť základních škol (dále jen ZŠ) poměrně rovnoměrně rozvrstvená po celém území MAS KJH, o.p.s. – je zde celkem 17 ZŠ (10x 1.–5. ročník, 7x 1.–9. ročník vč. jedné speciální ZŠ v Úpici). V západní části území je patrný nedostatek ZŠ 2. stupně (6.–9. ročník) – je zde pouze jedna ZŠ pro 1.–9. ročník, a to v Pilníkově. Ve východní části území je to celkem pět ZŠ pokrývajících všechny ročníky (2x Úpice, 1x Malé Svatoňovice, Radvanice, Rtyně v Podkrkonoší). Základní školy také disponují školními družinami. Ve většině případů ale tato „služba“ nepokryje potřebu rodičů – ti vyjíždějí za prací mimo region, a tak by preferovali možnost delšího umístění dětí. Často jsou pak nuceni při své práci brát děti s sebou a umisťovat je do škol mimo území MAS tak, aby to nejvíce vyhovovalo jejich časovým možnostem. Na území jsou v provozu i dvě základní umělecké školy – ve Rtyni v Podkrkonoší a v Úpici.

Na území MAS se nacházejí dvě střední školy. První je Městské gymnázium a Střední odborná škola Úpice (obor: veřejnosprávní činnost), jejímž zřizovatelem je město Úpice a druhou školou je také střední odborná škola – Bezpečnostně právní akademie, s.r.o. v Malých Svatoňovicích (soukromá škola).

Celkově je nutné zmínit fakt, že díky nejrozličnějším dotačním zdrojům (Peníze EU školám) mizí v regionu rozdíly mezi venkovskými a městskými školami (např. ve vybavení). Žáci všech škol mají stejně kvalitní přístup k informacím a vzdělání, a to jak díky novým možnostem techniky, tak díky vysoké kvalifikaci zaměstnanců, spolupráci ředitelů a učitelů jednotlivých škol, tak i díky spolupráci založené na sportovní a kulturní bázi. Na úplných základních školách a střední škole fungují žákovské parlamenty, které se podílejí na chodu škol a spolupřátají různé akce. V rámci území také funguje Studentský parlament MAS KJH, o.p.s., který se žákovskými parlamenty aktivně spolupracuje a MAS s ním může např. konzultovat problémy regionu z pohledu dětí a mládeže.

Na základě šetření mezi řediteli a pedagogy bylo zjištěno, že mezi velké komplikace v současném školství patří velká administrativní zátěž ředitelů i pedagogů. Mezi problémy se objevují: nedostatek financí na asistenty pro jednotlivé žáky, na vybavení a zlepšení prostředí a vzhledu škol (např. opravy fasád, dopravní hřiště, výměna oken a topných systémů atd.), zajištění bezpečnosti žáků a zaměstnanců škol (např. ochrana majetku před vandalismem a krádežemi, bezpečnost v dopravě do škol). Pozitivně hodnotí současnou pestrou nabídku výukových programů a jiných možností dalšího vzdělávání pro žáky. Problémem je ale finanční náročnost jednotlivých aktivit pro školu i rodiče žáků, a to nejen pro sociálně slabší rodiny. Aktuálně vnímají nedobře nastavené komunikační toky mezi jednotlivými školami, ORP, krajem a Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy.

V území MAS se také konají aktivity v rámci Celoživotního vzdělávání. Přispívají k nim především neziskové organizace, např. občanské sdružení Kohoutov, která dlouhodobě všemi oblastmi celoživotního vzdělávání – profesní, zájmové i občanské – zabývá a má prokazatelné výsledky.

V rámci tvorby této části strategie byla oslovena Oblastní Charita Trutnov, která ve svém dokumentu stručně shrnula své aktivity v regionu MAS (celý dokument naleznete v samostatné příloze).

Oblastní charita Trutnov je nestátní neziskovou organizací, poskytující služby zejména v sociální a zdravotní oblasti. Jedná se o služby, jejichž cílem je umožnit lidem nemocným nebo hendikepovaným žít v jejich přirozeném domácím prostředí, např. domácí zdravotní a pečovatelská služba, domácí hospicová péče či osobní asistence. Organizace dále provozuje dobrovolnické centrum a centrum pro rodiny s dětmi v náhradní rodinné péči.

Další organizací, která je nadregionální a v území MAS působí, je Český červený kříž. Oblastní spolek Českého červeného kříže působí na území MAS Království – Jestřebí hory, o.p.s., prostřednictvím tří místních skupin. Ty pořádají různé výchovné akce se zaměřením na zdravotnickou tematiku a zajišťují sociální výpomoc ohroženým skupinám obyvatelstva. Organizace dále provozuje nestátní zdravotnické zařízení Alice. Veškeré informace o plánovaných i aktuálních aktivitách organizace v území MAS naleznete v samostatné příloze dokumentu.

3.3 Zdravotnické služby

Zdravotní péče je také jednou ze základních služeb poskytovaných občanům, bez jejíž přítomnosti si nelze představit kvalitní život v daném regionu. Proto je ve většině obcí – ve 13 z 24 – zastoupena ordinace praktického lékaře, v 5 obcích pak ordinuje dětský lékař, v 6 obcích zubní lékař. V případě nutnosti je v poměrně krátké dojezdové vzdálenosti k dispozici v Trutnově jediné nemocniční zařízení ve spádové oblasti obce s rozšířenou působností (SO ORP) Trutnov – vzdálenost z nejbližší obce, Vlčkovice z Podkrkonoší, je 21 km a dojezdová doba je cca 20 min. Další specializovaná zdravotnická péče je k dispozici ve Dvoře Králové nad Labem a v Náchodě. Je možné tedy konstatovat, že zdravotní péče je také na dobré úrovni a je zajištěna dostupnost zdravotních služeb.

3.4 Sportovní, volnočasové a kulturní příležitosti

Významným faktorem pro spokojený život v obcích je dostatečné množství volnočasových aktivit. Území MAS KJH, o.p.s., lze z tohoto pohledu charakterizovat jako poměrně nesourodou oblast. Jsou obce, kde naprosto bezvadně fungují sportovní kluby, je pořádána celá řada kulturních akcí, občané jsou organizováni v rozličných spolcích a rádi společně tráví volný čas. Na druhou stranu je zde však řada obcí, kde situace tak dobrá není. Přesto je možné nalézt společné charakteristiky.

V území MAS funguje dlouhodobě mnoho spolků, které se zabývají jednotlivými druhy sportu, cvičením a osvětovou činností, například fotbalové kluby, Sokol, OREL, kluby českých turistů atd. Tyto organizace nabízejí velké množství pravidelných aktivit a společenských akcí.

Některé z výše uvedených organizací spravují sportovní areály, které jsou přístupné široké veřejnosti pro rekreační sport. Součástí sportovních areálů jsou i zázemí u některých škol v území MAS, která jsou volně (nebo po dohodě) přístupná veřejnosti.

Co se týká sportovních aktivit, jsou občané v tomto regionu celkem „sportu-čtiví“, a tak je vybavenost a škála nabízených druhů sportů poměrně široká. Nejméně jedno fotbalové hřiště je přítomno v 17 obcích (celkem 21 hřišť), tenisové kurty v 11 obcích (celkem 13), nohejbalové hřiště v 13 obcích (celkem 17), koupaliště ve 4 obcích (celkem 5) a kluziště v 6 obcích (celkem 7). Nejkomplexnějším areálem pro celoroční sportovní vyžití v regionu je Všesportovní areál v Havlovicích. V zimě pak přichází na řadu tělocvičny. Přesto, že vrcholky Krkonoše tvoří pouze panoramatické zátiší, je na území MAS možné objevit i menší lyžařské vleky, a to ve Chvalčích a v Radvanicích.

Specializované zázemí např. pro matky s dětmi nebo pro seniory už v území MAS několik vzniklo, jedná se např. o hřiště s dětskými interaktivními prvky nebo s posilovacími stroji pro dospělé. Přesto se nacházejí spíše v městech a větších obcích a v menších obcích, kde by podobné vybavení díky možné absenci jiné aktivity lidé využili, stále chybí.

Pokud bychom hledali jasně nejsilnější spolkovou činnost v oblasti, pak se jednoznačně jedná o činnost hasičů. Téměř v každé obci je jednotka sboru dobrovolných hasičů (SDH). Hasiči v obcích neplní pouze svou základní úlohu, kterou je hašení požárů. Hasiči často pomáhají při povodních či jiných živelních pohromách, při dopravních nehodách, ekologických haváriích. Sborny dobrovolných hasičů však mají i význam z pohledu společenského života v obci – pořádání hasičských soutěží, pořádání plesů apod. Na druhém místě je pak nutné zmínit činnost mysliveckých sdružení, a to i ve vazbě na zapojení mladých do takových spolků. Dále je potřeba uvést činnosti divadelních spolků. Vyjma divadelního spolku v Úpici působí na území MAS dalších 5 divadelních spolků.

V následující tabulce je uveden celkový počet různých typů sportovních a volnočasových organizací/spolků v jednotlivých obcích (výčet není vzhledem k rozsáhlosti úplný – celkový přehled naleznete v tabulkové příloze).

Tabulka č. 2 – Sportovní a volnočasové organizace spolky⁷

POČET SUBJEKTŮ	SOKOL	OREL	SDH	Fotbal	Volejbal	Tenis	Stolní tenis	Nohejbal	Florbal	Lední hokej	Myslivecké sdružení
Batňovice	1	0	2	0	0	0	0	0	0	0	1
Čermná	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
Dolní Olešnice	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
Hajnice	0	0	1	1	0	0	0	1	0	0	1
Havlovice	1	0	1	1	0	0	0	1	0	0	1
Horní Olešnice	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	3
Chotěvice	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Chvaleč	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	2
Jívka	0	0	2	0	1	0	1	1	0	0	1
Kocbeře	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
Kohoutov	1	0	1	0	1	0	1	1	0	0	0
Libňatov	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Malé Svatoňovice	1	0	4	0	0	0	0	0	1	0	1
Maršov u Úpice	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Pilníkov	0	0	1	1	0	0	1	0	0	0	1

⁷ Zdroj dat: Šetření v obcích provedené v období červen – srpen 2013, aktualizace červen 2015

POČET SUBJEKTŮ	SOKOL	OREL	SDH	Fotbal	Volejbal	Tenis	Stolní tenis	Nohejbal	Florbal	Lední hokej	Myslivecké sdružení
Radvanice	0	0	1	1	1	1	0	0	1	0	0
Rtyně v Podkrkonoší	1	1	1	1	1	0	1	0	1	0	1
Staré Buky	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
Suchovršice	1	0	1	0	1	0	0	1	0	0	0
Úpice	2	1	1	1	1	1	0	0	1	2	1
Velké Svatoňovice	2	0	2	0	0	0	0	0	0	0	1
Vítězná	1	0	2	0	0	0	0	0	0	0	1
Vlčice	0	0	1	1	0	0	1	1	0	0	1
Vlčkovice v Podkrkonoší	1	0	1	0	1	0	0	0	0	0	1
CELKEM	15	2	28	10	7	2	5	7	4	2	21

Vzhledem k aktuálně silným populačním ročníkům (zejména potomci generace narozené v 70. letech 20. století), jsou stále rozšířenější výbavou obcí dětská hřiště – těch je na území celkem 39 (v pouhých 4 obcích není hřiště tohoto typu žádné), dále pak v 6 obcích funguje mateřské/rodinné centrum.

Co se týká dalších volnočasových aktivit, je prostor pro kulturní a jiné podobné akce (kulturní/spolkový dům) přítomen ve 14 obcích, knihovna pak v 19.

V regionu v ČR obecně je také znát, že zde existuje cílená podpora spolků jako takových, dotace na vytvoření jejich zázemí a jejich vybavení, ale chybí podpora pro akce a samotný praktický chod spolků (např. zajištění cvičitelů atd.).

3.5 Ostatní

Důležitou službou pro každého občana je prodej potravin – ne každý má možnost dojíždět do většího města do většího obchodního centra, proto je přítomnost obchodu alespoň se základními potravinami, případně jiným zbožím, v každé obci velice zásadní. I proto je ve 24 obcích celkem 39 takovýchto obchodů – pouze ve dvou obcích (Batňovice a Maršov u Úpice) není aktuálně žádný obchod otevřen.

Pošta je k dispozici v celkem 18 obcích. Ve stejném počtu obcí je přítomen alespoň jeden kostel.

Zde je nutné také zmínit možnosti bydlení v regionu – obce disponují obecními a městskými byty, celkově je poptávka po nich vyvážená. V území MAS bylo v letech 2001–2014 dokončeno celkem 864 bytů (vč. nástaveb a přístaveb bytů pro seniory), 457 bytů v rodinných domech a 82 bytů v bytových domech. Celkově je nabídka dostačující pro klasické zájemce o byt, ale chybí klasické malometrážní startovací byty a pozemky pro výstavbu v některých obcích, což ale nelze řešit, zejména v případech, kdy už obce ani nemají v majetku pozemky vhodné pro stavební parcely.

Velký vliv na chod některých obcí mají i uživatelé tzv. druhého bydlení, kde např. v obci Kohoutov je více než polovina obyvatel ve statusu chatař nebo chalupář. Obec to ovlivňuje např. v oblasti příspěvku na chod obce na každého trvale bydlícího obyvatele.

4 Ekonomika, trh práce

4.1 Ekonomika

Území MAS Království – Jestřebí hory, o.p.s. se nachází v Královéhradeckém kraji, který se vyznačuje jako průmyslově-zemědělský region s velkým potenciálem pro rozvoj cestovního ruchu. Území MAS přesně odpovídá této definici. Převážná část regionu byla totiž v minulosti zaměřena především na hornictví, textilní průmysl a strojírenství. Ruku v ruce s rozvojem textilního průmyslu docházelo i k významnému rozvoji zemědělství, a to především v oblasti pěstování textilních plodin. V 90. letech minulého století však došlo k výraznému útlumu ve všech výše zmiňovaných oblastech národního hospodářství. S pozůstatky hornické činnosti se však setkáváme dodnes, a to především v okolí Malých Svatoňovic, Radvanic, Jívky či Rтынě v Podkrkonoší. Současným trendem všeobecného hospodářského a společenského rozvoje tak zůstává přechod do oblasti cestovního ruchu.

Přesto se na území v současné době nacházejí následující významné průmyslové podniky (zaměstnavatelé s více než 100 zaměstnanci): GEMEC - UNION a.s. v Jívce (výroba kovových konstrukcí a jejich dílů), PARTIS a.s. v Suchovrších (výroba počítačových skříní a jiných počítačových komponentů), TAKATA – PETRI Parts, s.r.o. (výroba autodoplňků) a TONAVA, akciová společnost v Úpici (výroba vah a vážících zařízení). Kromě zmíněných podniků se sídlem na území MAS zde mají své provozovny i další významní zaměstnavatelé, jako je např. JUTA a.s., MEKR'S s.r.o. a SACHER – PŘÍVĚSY s.r.o.

Celkový počet 4 974 podnikatelských subjektů na území MAS reprezentuje v průměru 205 ekonomických (podnikatelských) subjektů na 1 000 obyvatel, což je např. pod průměrem SO ORP Trutnov (239) i Královéhradeckého kraje (245)⁸. Hnací silou místní ekonomiky jsou drobní podnikatelé – živnostníci. Působí jich na území MAS celkem 3 820, tvoří tedy cca 77 % všech podnikatelských subjektů.

Díky dobré dopravní poloze a blízkosti větším měst jezdí obyvatelé za prací mimo území MAS. Na základě průzkumu mezi podnikateli v některých obcích se ukazuje, že přítomnost podniku, který by zaměstnával více než sto zaměstnanců, by znamenala jisté ohrožení pro stávající zaměstnavatele. To znamená, že v regionu je vhodnější podpořit menší firmy se zaměřením na služby a lehká průmyslová odvětví.

V rámci regionu lze ale říci, že podstatná část obyvatel vyjíždí za prací mimo území MAS, a to především proto, že zde není výrazně velké město a zaměstnavatel, jako je mimo území, např. v Trutnově nebo Červeném Kostelci.

Podnikatelské subjekty vyvíjejí činnost v následujících oblastech (dle významu):

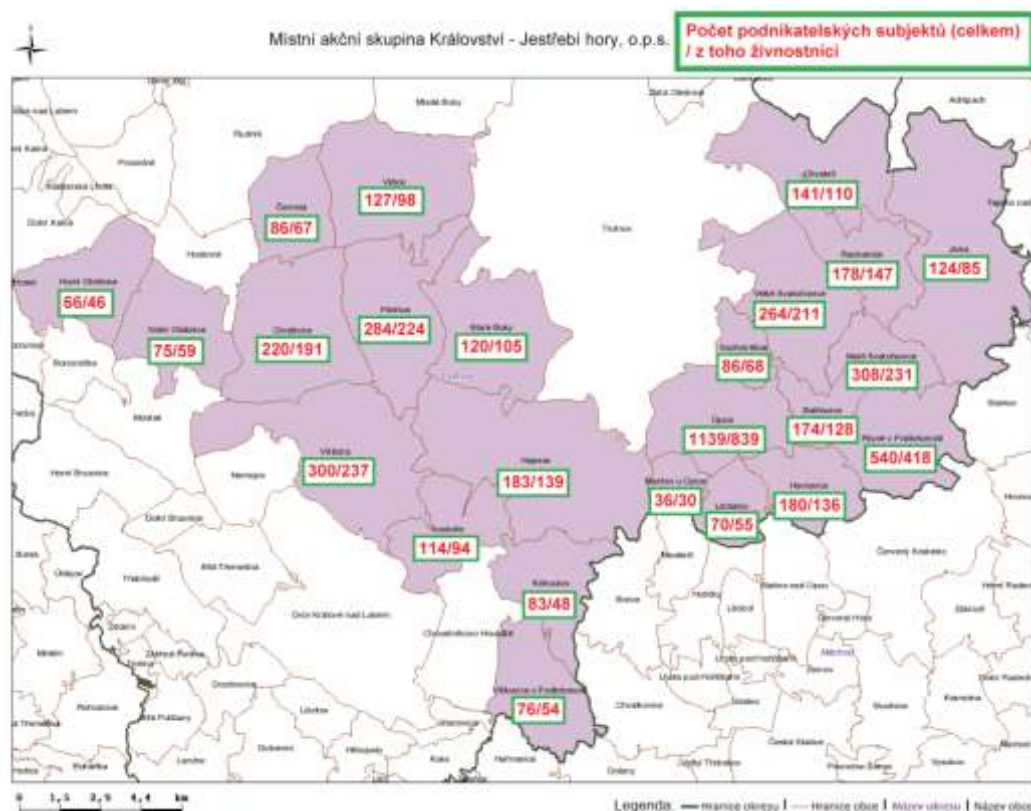
- velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel
- stavebnictví
- průmysl
- zemědělství, lesnictví, rybářství
- ubytování, stravování a pohostinství

Počet všech podnikatelských subjektů a živnostníků v každé jednotlivé obci znázorňuje mapa č. 3 níže.

---

⁸ Údaje k průměrnému počtu ekonomických subjektů za rok 2014 dle ČSÚ.

Mapa č. 3 – Počet podnikatelských subjektů na území MAS (z toho živnostníci)⁹

4.2 Trh práce

Dle údajů Úřadu práce ČR, na jehož území se MAS KJH, o.p.s., nachází, došlo v roce 2015 k největšímu snížení míry nezaměstnanosti za posledních 10 let. Celkový počet uchazečů o zaměstnání byl v roce 2015 tedy nejnižší za posledních 10 let, k 31. 12. 2015 bylo evidováno 849 uchazečů o zaměstnání, což je podíl ve výši 5,2 %. Tento podíl nezaměstnanosti je pod úrovní nezaměstnanosti celého okresu.

Dlouhodobě nezaměstnaných nad 12 měsíců, bylo k 31. 12. 2015 evidováno 337 uchazečů, absolventů bylo ke stejnému datu evidovaných 43. Uchazečů o zaměstnání ve věku nad 50 let bylo v evidenci 280 a OZP evidovaných jako uchazeči o zaměstnání bylo 116. Pracovní síla v území MAS činila 16 042 ekonomicky aktivních obyvatel.

Během dvou let (2014 a 2015) se snížila nezaměstnanost v rámci MAS ze 7,1 % na 5,2 %. V roce 2011 byla nezaměstnanost v rámci MAS 9,9 %. V přepočtu to znamená, že se nezaměstnanost snížila o 286 uchazečů. V rámci celého okresu je to snížení o 2 673 uchazečů. Zde se plně odráží rostoucí ekonomika a rozvoj firem v regionu a aktivní spolupráce Úřadu práce ČR s firmami a podnikateli v regionu.

V rámci MAS je silná poptávka kvalifikované pracovní síly firem elektrotechnického a strojírenského průmyslu. Není zde však dostatečné množství kvalifikovaných lidských zdrojů. Rekvalifikace v elektro-oborech prakticky není možná, jelikož je požadováno získání platných elektro norem ISO, které je podmíněno minimálně tříletým studiem oboru. U strojírenských oborů je situace obdobná, zde Úřad práce ČR zajišťuje rekvalifikace v oboru svářeč, ale ze strany uchazečů je malý zájem.

⁹ Uvedená čísla zahrnují podnikatelské subjekty se sídlem na území dané obce. Zdroj: Databáze MAS (eAGRI) – doplněno

I když je tedy v okrese Trutnov poměrně vysoký počet volných pracovních míst, konkrétně k 31. 12. 2015 to bylo 1 208 míst, které tak řadí okres Trutnov na 24. místo se 72 okresů, nezaměstnanost v našem okrese razantně klesla a vyrovnala se v průběhu roku 2015 okresu Hradec Králové, což je 5,8 %.

V roce 2015 se plně projevila krize v oblasti cestovního ruchu, kdy na okrese Trutnov evidujeme téměř 600 volných míst v této oblasti. Dlouhodobě se nedaří tato místa obsazovat. Jedná se především o obory kuchař, číšník – servírka, recepční, provozní, pokojská atd. Mezi uchazeči je hodně malý zájem o tyto volná pracovní místa.

Ke konci roku 2015 vznikla ve většině velkých firem v okrese Trutnov řada volných pracovních míst na dělnických pozicích, kde je dostačující základní vzdělání nebo i vyučení. Tyto místa se daří poměrně dobře obsazovat uchazeči i dlouhodobě nezaměstnanými. Tento trend bude pokračovat i v roce 2016.

V rámci této kapitoly je také vhodné se zmínit o jednotlivých skupinách uchazečů o zaměstnání, především o znevýhodněné uchazeče:

- osoby se zdravotním postižením,
- osoby starší 50 let,
- absolventy, a to jak po střední, tak i po vysoké škole,
- ženy po mateřské dovolené,
- lidé se základním a středním vzděláním (výuční obory bez maturity) – zde bude prostor především v rámci plánované výrazné podpory v oblasti sociálního podnikání,
- lidé ze sociálně slabších rodin žijících na venkově,
- osoby, u kterých existuje důvodný předpoklad dlouhodobého setrvání v evidenci uchazečů o zaměstnání Úřadu práce ČR,
- osoby ohrožené sociálním vyloučením z důvodu setrvání v dlouhodobé nezaměstnanosti,
- osoby, jejichž evidence na Úřadu práce ČR bezprostředně navazuje na ukončení výkonu trestu odnětí svobody.

Tyto výše uvedené skupiny uchazečů se dlouhodobě nedaří umísťovat na volný trh práce. Téměř polovina z nich je v evidenci uchazečů o zaměstnání Úřadu práce ČR více než 12 měsíců.

Tabulka č. 3 – Přehled údajů o trhu práce za území MAS¹⁰

	2011	2014	2015
Pracovní síla (osoby)	11 374	16 235	16 042
Počet nezaměstnaných	1135	1155	849
z toho na 50 let	282	352	280
z toho zdravotně postižení	128	146	116
Počet uchazečů – absolventů	104	104	43
Podíl nezaměstnanosti	9,9	7,1	5,2

¹⁰ Zdroj: data Úřadu práce Trutnov, vlastní zpracování

V rámci kapitoly Ekonomika a trh práce byly také osloveny nadregionální organizace, kterých se tato problematika velmi týká, tou první je Krajská hospodářská komora Královéhradeckého kraje.

Krajská hospodářská komora Královéhradeckého kraje zastupuje podnikatelskou veřejnost Královéhradeckého kraje, vytváří příležitosti pro podnikání, navazuje obchodní spolupráci, a to i s partnery v zahraničí. Kromě toho pořádá různé besedy, exkurze apod., které by nově ráda rozšířila i na území MAS Království – Jestřebí hory. V těchto oblastech se nabízí i spolupráce s MAS, stejně jako při realizaci praxí a stáží studentů, podpoře rozvoje regionálních firem (např. prostřednictvím vzniku podnikatelského inkubátoru) a vzdělávání.

Druhou oslovenou organizací byl Úřad práce ČR – kontaktní pracoviště Trutnov, které je organizačním útvarům krajské královéhradecké pobočky ÚP ČR. Jeho úkolem je především evidence uchazečů o zaměstnání, zprostředkování zaměstnání, podpora v nezaměstnanosti, aktivní politika nezaměstnanosti apod. Prioritami ÚP je kvalitní spolupráce mezi úřadem, zaměstnavateli, obcemi, uchazeči o zaměstnání a dalšími organizacemi v regionu, mezi něž MAS patří. Z osobního jednání se zástupkyněmi ÚP ČR dále vyplynulo, že by bylo vhodné, aby MAS s ÚP zůstaly v úzkém kontaktu a vzájemně si poskytovali jistý informační servis.

Veškeré informace o organizacích i jejich budoucí aktivity v území MAS jsou samostatnými přílohami dokumentu.

5 Cestovní ruch, turistické a kulturní zajímavosti

Území MAS nepochybně nabízí nepřeberné množství sportovního i kulturního vyžití s obrovským potenciálem pro rozvoj. Jednotliví členové a partneři MAS si jednoznačně uvědomují a chápou tento potenciál jako jednu z výrazných příležitostí všeobecného hospodářského rozvoje regionu. Zdejší region lze představit jako meku milovníků pěší turistiky, cykloturistiky a v zimním období lyžování. Pestrou nabídku pro vyžití nabízejí i letní a zimní sportoviště v jednotlivých obcích. Jedná se o oblast s čistou přírodou, kde mohou návštěvníci strávit spoustu nádherných chvil na čerstvém vzduchu. Velmi rozšířená je zde tzv. víkendová rodinná turistika, kdy turisté přijíždějí do území na konkrétní víkendové akce. Zdejší prostředí není připravené na dlouhodobé velké množství turistů.

Celá řada kulturních, historických a přírodních památek definuje přitažlivost zdejšího regionu a zároveň skýtá mnoho potenciálu do dalších let. V současné době lze konstatovat, že oblast není z tohoto pohledu dostatečně využívána a že turisté, ať již domácí nebo zahraniční, ještě krásy zdejší krajiny plně neobjevili. I přestože se na území nachází dvě turistická informační centra – v Malých Svatoňovicích a v Úpici, jejich fungování z hlediska propagace regionu je nedostačující. Jednotliví provozovatelé nebo podnikatelé v oblasti CR neumí své nabídky dostatečně prezentovat. Velmi špatně funguje spolupráce mezi všemi skupinami v rámci služeb – podnikatelé, obce, informační centra, pořadatelé akcí. Ke zlepšení marketingu by mohl přispět např. regionální internetový portál nebo pravidelná setkání, veletrhy nebo společné prezentace atd. Z pohledu začlenění území cestovního ruchu dle Královéhradeckého kraje patří zdejší oblast do dvou turisticky významných oblastí – Krkonoše a Podkrkonoší a v území MAS nejaktivnější Kladské pomezí.

Činnosti v rámci této turistické oblasti zajišťuje organizace Branka o.p.s., která je neziskovou organizací zastávající funkci destinačního managementu. Kromě toho se organizace věnuje dalším aktivitám zaměřeným na cestovní ruch – provozuje webové stránky, vydává propagační materiály, zprostředkovává spolupráci mezi organizacemi v CR apod. Destinační společnost Branka vidí prostor pro spolupráci s MAS Království – Jestřebí hory především v pravidelné spolupráci, komunikaci (pracovní setkání) a koordinaci aktivit (ediční činnost, marketing).

Více o aktivitách Branky o.p.s. naleznete v příloze dokumentu.

Celkově je region MAS umístěn v dobré poloze a dopravní dostupnosti (autobus a auto) mezi většími městy Náchod, Trutnov a Dvůr Králové nad Labem a tvoří tak vhodnou startovací lokalitu pro výjezdy do okolního území.

Oblastí, která má také potenciál pro přilákání turistů do regionu, jsou místa spojená se slavnými osobnostmi. V případě MAS KJH, o.p.s., se jedná především o rodinu Čapkovu (a to místa v Úpici a Malých Svatoňovicích) nebo o Boženu Němcovou (místa mimo MAS v území MAS Mezi Úpou a Metují). Dále pak např. Hrádeček ve Vlčicích spojený s osobností Václava Havla nebo jiné významné regionální osobnosti.

5.1 Turistické a kulturní zajímavosti

Co se týká cestovního ruchu, má území MAS KJH, o.p.s., velký potenciál. Za prvé se nachází v blízkosti jedné z nejnavštěvovanějších turistických destinací v ČR, Krkonoš, a současně částečně zasahuje do tzv. Broumovského výběžku (ten je ohraničený věncem hor Javoříč, Stolových a Jestřebích, kde se na území CHKO Broumovsko nachází atraktivní Národní přírodní rezervace Adršpašsko-teplické skály a Broumovské stěny). Jedná se o malebný podkrkonošský region, který nabízí jak bohaté přírodní krásy,

tak architektonické skvosty v podobě např. dochované lidové (roubené chalupy) i sakrální architektury (kříže, boží muka, kapličky).

Co se týká přírodních krás, nachází se v regionu následující zásadní atraktivita:

- Jestřebí hory s vrcholem Žaltmanem, 739 m n. m. (vč. rozhledny s výhledem na panoráma východních Krkonoš, ale i např. Ještěd, Trosky, nádrž Rozkoš apod.)
- Přírodní park Hrádeček (na jeho území se nachází zřícenina Břecštejn) v ekologicky hodnotném prostředí
- Geologické souvrství v Malých Svatoňovicích (viditelné sedimenty křídového moře staré cca 90 mil. let)
- Slučí kameny na Koclěřovském hřbetu (skalní útvar tvořený vrstvami různě odolných pískovců s mnoha puklinami)
- CHKO Broumovsko – zasahuje do katastru obcí Jívka, Malé Svatoňovice, Radvanice

Historicko-kulturní a architektonické zajímavosti regionu jsou zejména následující:

- zřícenina hradu Vízmburk (postavený v 2. pol. 13. st., odkryt archeologickým výzkumem v období 1971–1982; spravuje ho Sdružení pro Vízmburk, o.s., které je v jeho oživení velice aktivní),
- Dřevěná zvonice z roku 1592 ve Rtyni v Podkrkonoší,
- vojenské opevnění v Jestřebích horách (celkem cca 30 rozestavěných, rozbořených nebo udržovaných objektů – tzv. úsek VI Trutnov Ženíjního skupinového velitelství),
- Městská památková zóna v Pilníkově,
- Vesnická památková zóna Dolní Vernéřovice (Jívka) a Radvanice,
- Národní kulturní památka dům č. p. 92 – Dřevěnka v Úpici,
- historická lidová architektura (např. chalupa č. 53 ve Rtyni v Podkrkonoší – venkovské stavení s dýmnou jizbou),
- regionální expozice a muzea: Muzeum Bratří Čapků v Malých Svatoňovicích, Zemědělské muzeum v Radči, Městské muzeum Rtyně v Podkrkonoší, Hasičské muzeum ve Velkých Svatoňovicích,
- Hvězdárna v Úpici,
- sakrální památky – Mariánské poutní místo v Malých Svatoňovicích (kostel a areál), areál RHC Vítězná-Huntířov.

Ke zvýšení turistické atraktivity regionu přispívají i organizace, které se soustředí na oživování nejen výše zmíněných historických objektů, zachování tradičních řemesel, ale i na podporu regionálního patriotismu nebo pořádání společensko-vlastivědných podniků. Mezi nejvýznamnější patří například Sdružení pro Vízmburk, o.s., které pečuje o zříceninu hradu Vízmburk. Tam dochází v posledních letech postupnému zpřístupňování objektu a areálem ročně projde, a to díky i tzv. Vízmburskému kulturnímu létu, několik tisíc návštěvníků. Velkou atraktivitou je i Zemědělské muzeum, které provozuje občanské sdružení Chalupění, kde je uloženo přes 4 000 exponátů, např. zemědělské stroje nebo předměty, které mají vazbu na tradiční českou domácnost. V regionu se v posledních letech objevují malá venkovská muzea, která připomínají historii obcí.

Na území se nachází jedna Národní kulturní památka a celkem 144 tzv. evidovaných kulturních památek. Zastoupeny jsou i jedna městská památková zóna (Pilníkov) a dvě vesnické památkové zóny (Dolní Vernéřovice – Jívka a Radvanice). V rámci MAS se nenachází žádná památka zapsaná v UNESCO, a to ani na indikativním seznamu. Celkově jsou sakrální památky v území MAS spíše ve špatném stavu, kostely ve vlastnictví církví stále více chátrají (většinou díky velké finanční náročnosti projektů) a o opravu menších staveb (kapliček, křížků a božích muk) není prakticky zájem vůbec, pokud je obce nepřevědou do svého vlastnictví a jejich obnovu cíleně nepodporují. Drobné památky v krajině nejsou jen turistickou zajímavostí, ale i součástí občanské vybavenosti.

Vhodným příkladem v této oblasti je obec Kohoutov: ta v rámci KPÚ vypořádala problémy s vlastnictvím drobných sakrálních památek. Nyní vlastní 21 soch, křížků a božích muk včetně pozemků, dvě kaple a jeden kostel. Obec drobné památky sama opravuje a podporuje i jejich obnovu a propagaci Občanským sdružením Kohoutov. (do roku 2015 je opravena asi polovina objektů).

Co se týká památkové péče v území MAS, tu zde koordinuje Národní památkový ústav – Územní odborné pracoviště v Josefově, které je státní příspěvkovou organizací zřízenou Ministerstvem kultury. V rámci své územní působnosti vykonává především dohledovou a konzultační činnost v oblasti péče o památkový fond. NPÚ ÚOP v Josefově vidí příležitost ke spolupráci s MAS především v osvětové a popularizační činnosti ve vztahu ke kulturnímu dědictví.

Na celém území jsou pak v hojném množství přítomny zejména sakrální architektonické památky, jako jsou kostely, kříže, dřevěné zvonice, boží muka a kapličky. V nynější době si církev, která většinu těchto památek vlastní, definuje své vlastní potřeby a s nimi i zájmy, které v území MAS KJH, o.p.s., má. Jedná se především o využití významných církevních památek jako atraktivit pro cestovní ruch a zároveň o jejich údržbu a opravu. Někde církve spolupracují s vedením obcí při pořádání akcí a při obnově památek. Některé využívané památky slouží i jako jejich společná prezentace.

Problematika církevních architektonických památek byla konzultována i se dvěma nejvýznamnějšími církvemi, které v regionu MAS působí. První byla Náboženská obec Církve československé husitské, která se v Úpici kromě náboženské činnosti věnuje i kultuře – pořádání koncertů, výstav, přednášek či uměleckých děl. Do budoucna by ráda prohloubila spolupráci s necírkevními subjekty a z původně náboženského sídla vytvořila jedno z center společenského života. NO ČČSH by s MAS ráda spolupracovala např. při využití prostor Husova sboru pro různé aktivity (více v samostatné příloze dokumentu).

Druhou církví byla Římskokatolická církev, vikariát Trutnov. Ta spolu s dalšími farnostmi působícími na území MAS Království – Jestřebí hory, o.p.s., se vedle duchovní činnosti věnuje rovněž pořádání kulturních akcí. Farnosti se v současnosti starají o cca 20 kostelů a kaplí a 10 far. Římskokatolické farnosti by chtěly s MAS spolupracovat především při hledání využití objektů, jejich opravách, ale také při jejich propagaci. Veškeré informace o farnosti i plánech do budoucna naleznete v samostatné příloze dokumentu.

5.2 Akce v regionu

Akce, které se v území MAS konají, jsou také velkým turistickým lákadlem. Těmi největšími tradičními akcemi jsou:

- sportovní akce ve sportovním areálu v Havlovicích,

- Festival cyklistiky,
- hasičské závody,
- Hudební festival Koletova Rтынě,
- Úpická pouť,
- Vízmburské kulturní léto,
- Lidová řemesla Kohoutov,
- dny obcí.

5.3 Ubytování

Kapacita ubytovacích zařízení na území MAS je poměrně vysoká – celkově dosahuje hodnoty 1810 lůžek v celkem 114 hromadných ubytovacích zařízeních. Slabým místem je kvalita ubytovacích služeb, která není na moc vysoké úrovni.

Následující tabulka ukazuje přehled typů hromadných ubytovacích zařízení na území MAS vč. kapacity lůžek.

Tabulka č. 4 – Přehled počtu, typů a kapacity ubytovacích zařízení na území MAS KJH, o.p.s.¹¹

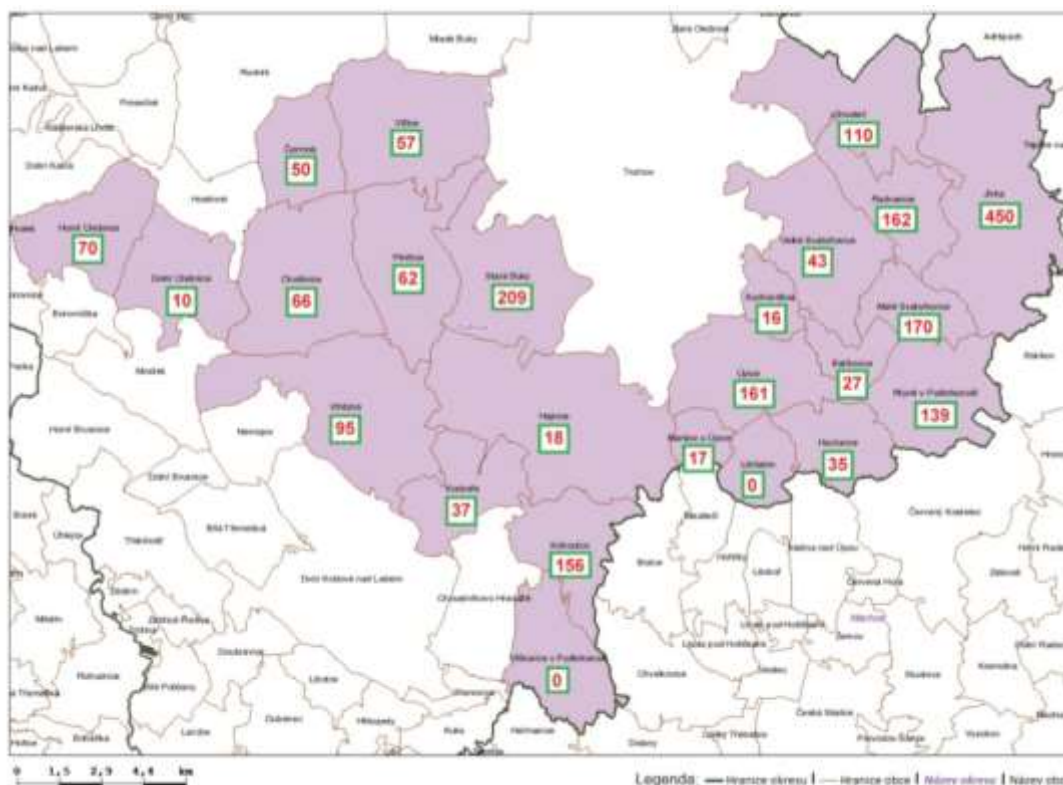
UBYTOVACÍ ZAŘÍZENÍ	Celkový počet ubytovacích zařízení	Celková kapacita lůžek	Celkový počet míst pro karavany / stany
Ubytování v soukromí	49	319	-
Ubytovna	10	423	-
Pension	44	680	-
Kemp	5	288	250
Tábořiště	6	100	150
CELKEM	114	1 810	400

Jak je z předcházející tabulky patrné, nejvíce je co do počtu zastoupeno ubytovací zařízení ve formě ubytování v soukromí (celkem 49), následují pak pensiony (44). Co do počtu lůžek je jich nejvíce nabízeno právě v rámci pensionů, celkem 680, ubytoven s 423 a ubytování v soukromí s 319 lůžky. Největšími ubytovateli jsou Pension Radvanice a STCJH – Sportovní a turistické centrum Jestřebích hor, které spravuje Městský penzion v Úpici, Autokemp v Radči a Ubytovnu Sparta.

Mapa č. 4 přehledně zobrazuje kapacitu lůžek v každé jednotlivé obci.

¹¹ Zdroj: Šetření v obcích provedené v období červen – srpen 2013, aktualizace červen 2015

Mapa č. 4 – Kapacita ubytovacích zařízení na území MAS KJH, o.p.s. (počet lůžek)¹²

5.4 Turistické trasy, cyklotrasy, naučné stezky, vodní stezky

Turistické trasy

Krásy zdejší přírody lze objevovat nejen ze sedla kola, ale je možné využít i množství značených turistických tras. Historicky je zde neoddiskutovatelná úloha Klubu českých turistů, který se stará o značení a údržbu turistických tras. Místní region je znám jejich hustou sítí.

Cyklotrasy

Cykloturistika je jednou z rychle se rozvíjejících a velice oblíbených oblastí turistiky. Zdejší krajina nabízí nepřeborné množství různě obtížných terénů. Pozitivní je poměrně hustá síť cyklotras, které jsou využívány jak cykloturisty, tak i trvale bydlícími občany. Velkým úskalím pro cyklisty je jejich neudržovanost (např. trasa spojující Věšportovní areál v Havlovicích s Babiččiným údolím v Ratibořicích).

Na Úpícku se od padesátých let velmi podporuje cyklistika prostřednictvím místních spolků a firem. Jsou tu pořádány pravidelné soutěže, nejprve v silniční cyklistice a po roce 1990 v horské cyklistice. V regionu působí i významný výrobce horských kol. Od roku 2014 fungují v regionu také tzv. single trail (oblast Chvaleč, Radvanice, Velké Svatoňovice-Markoušovice); jedná se o síť terénních cyklostezek.

Cyklotrasy a cyklostezky tak znamenají i možnost levné a bezpečné dopravy do zaměstnání, popřípadě za dalšími volnočasovými aktivitami. V území MAS jsou velmi často tyto trasy vedeny členitým přírodním terénem a nejsou úplně vhodné pro běžnou bezpečnou dopravu do zaměstnání a škol. Cykloturistika je vhodnou a rozšířenou formou turistiky v tomto regionu.

¹² Zdroj: Databáze MAS (eAGRI) – doplněno

Území v jeho nejzápadnější části protíná nejvýznamnější cyklotrasa na území Královéhradeckého kraje, Evropská cyklotrasa č. 2 (dříve značená jako č. 24), tzv. Labská stezka. Východní a severovýchodní částí území prochází cyklotrasa č. 22, tzv. Jizersko-Krkonošská magistrála. Dále se na území nachází poměrně hustá síť regionálních cyklotras.

Cykloturisté mohou využít tzv. Krkonošských cyklobusů, jejichž provoz zajišťuje Svazek měst a obcí Krkonoše – trasa č. 4 spojuje Úpici – Trutnov – Pomezní boudy a jezdí vždy v období květen – září nebo cyklobusů zajišťovaných Brankou, o.p.s., které projíždějí územím obce Chvaleč.

Mapa č. 5 – Síť cyklotras a cyklostezek v Královéhradeckém kraji¹³

Naučné stezky

V regionu se nachází také velké množství zajímavých naučných stezek – níže v tabulce naleznete jejich přehled, v některých oblastech ale pokulhává jejich přehledné značení a doplňky ke trasám, např. rozcestníky, lavičky, odpočívadla, ohniště atd.

¹³ Zdroj: Koncepce cyklodopravy Královéhradeckého kraje z r. 2009

Tabulka č. 5 – Přehled naučných stezek na území MAS KJH, o.p.s.¹⁴

Název naučné stezky	Obec	Tematické zaměření	Typ (pěší / cyklistická / smíšená)	Délka (km)
Poznávací okruh „U nás“	Havlovice	Příroda	Pěší	24
NS hraničních kamenů	Kocbeře	Historie, vlastivěda, příroda	Smíšená	2
NS Po stopách hornictví	Malé Svatoňovice	Historie, technika, příroda	Smíšená	8,5
NS Po hornických památkách Jestřebích hor	Rtyně v Podkrkonoší	Historie, technika, příroda	Smíšená	9,6
Historická NS „Po historických památkách města Úpice“	Úpice	Vlastivěda	Smíšená	6
Za krásami lesoparku Dlouhé záhony	Úpice	Vlastivěda, příroda, kultura, historie	Smíšená	3
NS Les Království	Vítězná	Lesnictví, příroda	Smíšená	3,5
Po stopách erbu zlatého třmene	Česká Skalice	Vlastivěda, historie	Smíšená	20
Významné stromy	Havlovice	Lesnictví, příroda	Smíšená	-

Vodní stezky

Co se týká vhodných vodních stezek na území MAS KJH, o.p.s., protíná území přibližně v jeho středu severo-jihním směrem řeka Úpa – ta je vodácky využívána zejména v turisticky atraktivním úseku Havlovice – Ratibořice. Mapováním úseku využitelného pro vodáctví v území Suchovršice – Jaroměř se zabývá studie Modrý pás Úpy.

Běžkařské trasy

V regionu je také velmi populární běh na lyžích. Při dobrých zimních podmínkách je udržováno několik běžkařských tras v Jestřebích horách a v oblasti obcí Čermná a Chotěvice. Na údržbě běžkařských tras a provozu skibusů se podílí Svazek obcí Jestřebí hory.

¹⁴ Zdroj: Katalog naučných stezek Královéhradeckého kraje

6 Životní prostředí, zemědělství

Pro oblast je charakteristická rozmanitost zdejší krajiny. Nachází se zde spousta lesních porostů, které střídají rozsáhlé louky či pole. Zvlněný ráz krajiny představují malebná údolí, která se postupně mění v různě strmé kopce. Oblast patří mezi regiony s dobrým životním prostředím. Kvalitu životního prostředí v jednotlivých částech oblasti pak ovlivňuje především vliv lidské činnosti.

6.1 Životní prostředí

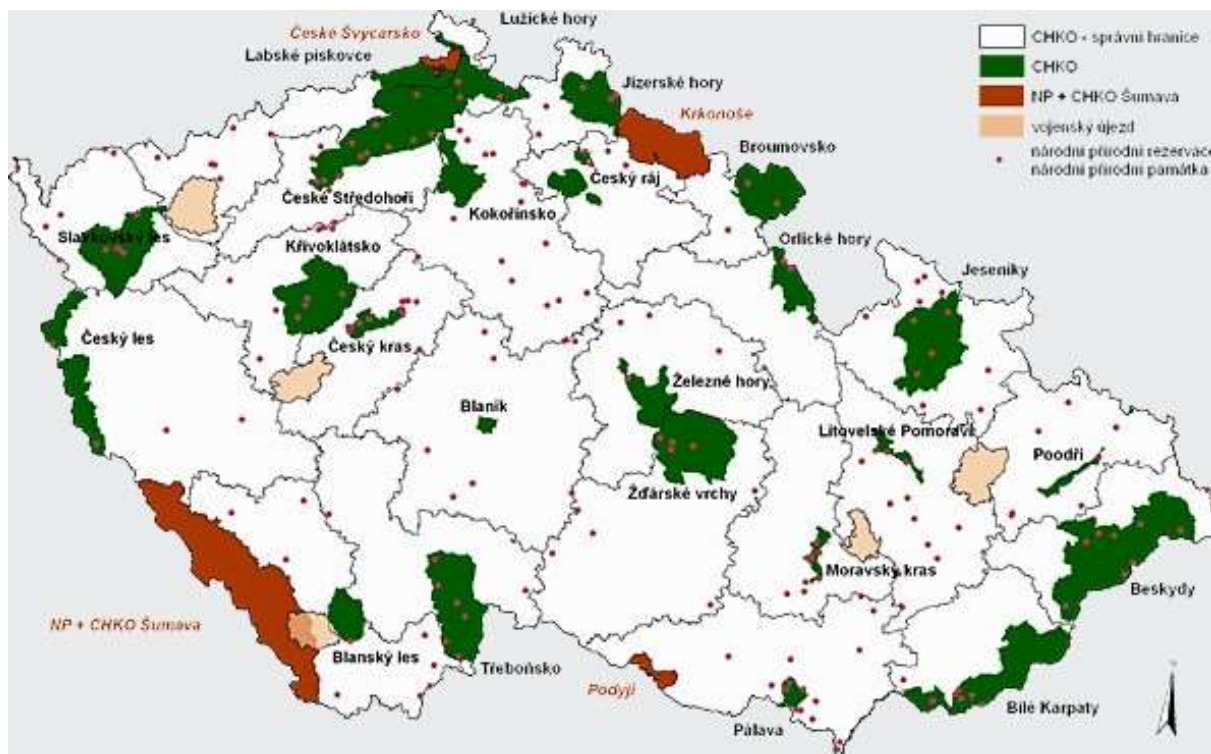
Životní prostředí je díky neexistenci velkých průmyslových center a naopak blízkosti velmi cenných přírodních lokalit (Krkonoše, Adršpašské skály apod.) na velice dobré úrovni – zejména co se ovzduší týká. Koeficient ekologické stability ORP Trutnov je 2,29 (obce v krajině s KES vyšším než 2,0 jsou již prakticky v krajině blížící se zachovalé, polopřírodní, až přírodní a hodnota kostry ekologické stability je vysoká¹⁵) a v ORP Dvůr Králové nad Labem je to 1,18. To svědčí o velké rozdílnosti v ekologické stabilitě území (v ORP Dvůr Králové se ale jedná pouze o obce Vítězná, Kocbeře, Kohoutov a Vlčkovice v Podkrkonoší). Vysoký koeficient v ORP Trutnov je dán především velkým podílem lesní půdy a přítomností Krkonoš v ORP, kde se MAS nachází. 2,96

Významní znečišťovatelé ovzduší a vody na území, jako byly např. textilní továrny a důlní podniky, již nejsou v provozu. Neblahé pozůstatky po důlní činnosti jsou na některých místech již náležitě odstraněny (např. zrekultivovaná halda v Radvanicích). Nicméně stopy důlní činnosti jsou v oblasti Jestřebích hor stále patrné a např. v roce 2014 bylo nutné řešit nečekaný propad ve Velkých Svatoňovicích-Markoušovicích, což svědčí o stálém riziku a nutnosti monitorování starých důlních děl. Aktuálně se dle Báňské správy ČR v území těží v dobývacích prostorech pouze pískovec pro dekorační účely (Havlovice) a v těžených ložiskách nevyhrazených nerostů pak kámen (Havlovice, Chotěvice, Kohoutov) a šterkopísek (Hajnice, Rtyně v Podkrkonoší). Částečně je sice ovzduší ovlivněno emisemi z dálkových zdrojů, jako příklad lze uvést Elektrárnu Poříčí – ale tento vliv je v posledních letech výrazně nižší. Na druhou stranu je však Elektrárna Poříčí významným zdrojem ekologického zdroje tepla v podobě horkovodu.

---

¹⁵ Zdroj: <http://www.indikatory.eu/metodika-vypoctu-koeficientu-ekologicke-stability-kes>

Mapa č. 6 – Mapa ČR s vyznačením zvláště chráněných území

Rozmanitá příroda v regionu podléhá určitému stupni ochrany. Tato ochrana je velice důležitá pro zachování kvality přírodní krajiny i pro potlačení nežádoucích vlivů na krajinu.

Životní prostředí v regionu také ovlivňuje styl vytápění objektů v území – i přes veškerou osvětu a možnosti tu stále převažují lokální topidla na tuhá paliva, i když existují tu i zdroje alternativní energie – např. vodní elektrárna (Havlovice), větrná elektrárna (Vítězná) nebo soukromé solární zdroje. Pozitivním jevem je, že v posledních letech dochází k zateplování veřejných budov, výměně starých kotlů a k přechodu na obnovitelné zdroje energie.

V rámci výrazného ohrožení životního prostředí v území MAS KJH, o.p.s., se v roce 2012 vyskytla otázka průzkumu a těžby břidlicových plynů v oblasti Jestřebích hor a na Broumovsku, což by znamenalo především ohrožení významného zdroje pitné vody. V sousedním Polsku probíhají podzemní průzkumy na nerostné bohatství, proto se tato hrozba stala opět aktuální.

Co se týká zvláště chráněných území (podle zákona o ochraně přírody a krajiny se vyhláší na přírodovědecky či esteticky významných nebo jedinečných územích), zasahuje nejvýchodnější část území MAS KJH, o.p.s., do CHKO Broumovsko¹⁶ – konkrétně katastr obcí Jívka, Malé Svatoňovice, Radvanice. Správa CHKO Broumovsko je regionálním pracovištěm Agentury ochrany přírody a krajiny spadající pod Ministerstvo životního prostředí. Jejím úkolem je výkon speciální státní správy (odborná stanoviska, správní řízení...), monitoring území a zajištění péče o něj podle schváleného Plánu péče. Jestřebí hory jsou podle vyjádření Správy CHKO neprávem opomíjenou turisticky zajímavou lokalitou, takže zde Správa CHKO vidí prostor pro spolupráci v oblasti zlepšení komunikace a osvěty, podpoře

¹⁶ Dle Manuálu tvorby Strategie komunitně vedeného místního rozvoje pro programové období 2014–2020 (verze z 10. 11. 2014) je nutné v případě, že CHKO leží na území více MAS, zrealizovat mezi jednotlivými MAS a Správou CHKO dohodu ohledně jednotné analýzy území CHKO. Data z této jednotné analýzy pak budou shodně použita v ISÚ všech MAS. Tato dohoda zatím nebyla učiněna. Navíc MAS KJH zabírá pouze malou část území CHKO.

šetrné turistiky a budování doprovodné turistické infrastruktury. Celý komentář Správy CHKO se nalézá v příloze dokumentu.

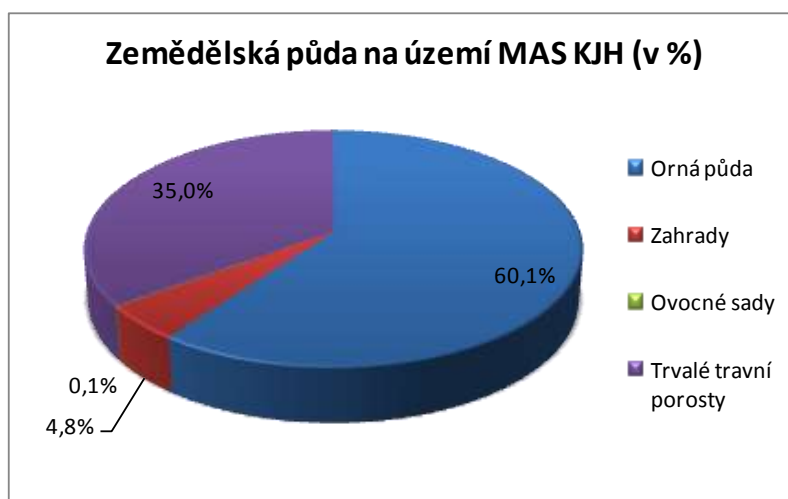
Dále se na území nachází 20 památných stromů (převažují lípy a buky), 1 přírodní park (Hrádeček v katastru obce Vlčice), 13 významných krajinných prvků, dle soustavy Natura 2000 jsou to pak 4 Evropsky významné lokality (Adršpašsko-teplické skály – Jívka, Hrádeček a Kamenná – Vlčice, Žaltman – Malé Svatoňovice) a 1 Ptačí oblast (Broumovsko – Jívka).

6.2 Zemědělství, vodní plochy a lesní hospodářství

Území MAS KJH, o.p.s., se v současné době vyznačuje jak zemědělskou, tak průmyslovou výrobou. Ráz krajiny přitom určuje různé předpoklady spíše pro zemědělskou výrobu. Kopcovitá krajina a nepříliš úrodná půda mají vliv na nižší výnosy v oblasti rostlinné výroby. Oblast má vyšší podíl luk a pastvin, které tak dávají ideální podmínky pro živočišnou výrobu – především chov skotu, prasat a drůbeže. Z celkové plochy 33 932 ha představuje zemědělská půda 17 488 ha (cca 50 %).

Jak ukazuje graf č. 2 níže, tvoří cca 60 % zemědělské půdy orná půda (celkem 10 512 ha), dále pak zatravněné plochy s 35 % (6 121 ha), zahrady s necelými 5 % (841 ha) a přibližně 0,1 % tvoří ovocné sady (15 ha).

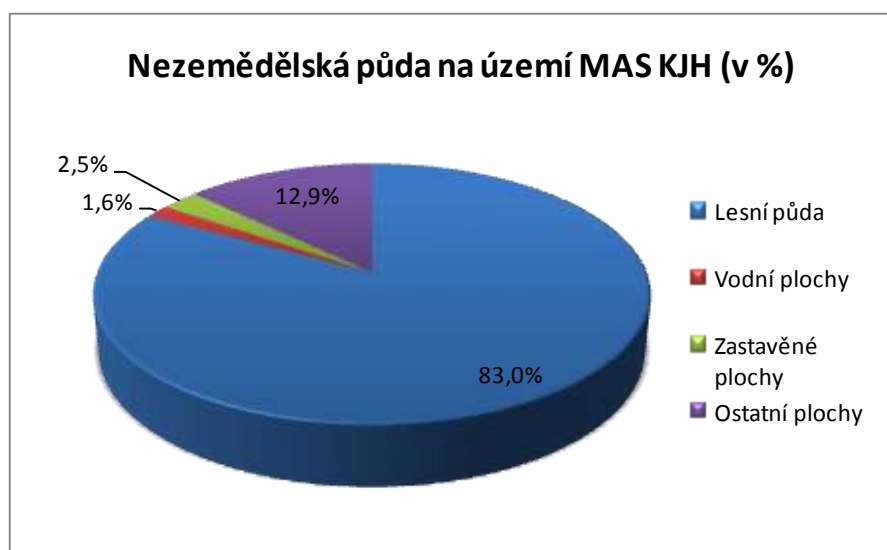
Graf č. 2 – Typy zemědělské půdy na území MAS KJH, o.p.s.¹⁷

Co se týká nezemědělské půdy, jasně převažuje lesní půda s 83 % (13 644 ha), dále pak ostatní plochy s cca 13 % (2 116 ha), zastavěné plochy tvoří 2,5 % (419 ha) a vodní plochy 1,6 % (264 ha).

¹⁷ Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ – Městská a obecní statistika

Graf č. 3 – Typy nezemědělské půdy na území MAS KJH, o.p.s.¹⁸

Vzrůstající trend ekologického zemědělství má za následek postupné snižování zátěže životního prostředí v regionu. K ekologickému zemědělství je v Královéhradeckém kraji využíváno cca 8 % zemědělské půdy oproti celorepublikovému průměru 12,5 %.

Lesní hospodářství představuje nezanedbatelnou roli. Lesní půda představuje 13 644 ha, což je více než 40 % celkové plochy území. Většinu lesů pak tvoří lesy hospodářské, které slouží k získávání dřevní hmoty.

Regionem MAS protéká pouze jedna řeka, a to Úpa. Ta je od jara do podzimu vhodná pro vodáckou turistiku, je možné ji sjíždět přes obce Suchovršice, Úpice a Havlovice do Babiččina údolí. Dále se zde nachází několik menších toků a potoků. Na nich se v některých obcích nacházejí mostky a drobná vodní díla, která slouží k zadržování přebytečné vody. Ani jedno není systematicky udržováno, v některých případech jsou i v havarijním stavu a v některých obcích zcela chybí. Díky regulaci, která byla na některých menších tocích provedena, se pak v jarních měsících nebo při velkých deštích vylévají vodní toky z břehů do původních koryt. Nachází se zde také několik požárních nádrží, které se na vlastní nebezpečí používají jako letní koupaliště a celkem pět oficiálních koupališť.

V rámci území MAS dobře funguje informovanost v oblasti životního prostředí – MAS KJH, o.p.s., zaštiťuje Ekocentrum pro oblast Jestřebích hor a pořádala vzdělávací akce ke třídění odpadu nebo v rámci Zelené úsporám. V území v této oblasti působí i Středisko ekologické výchovy a etiky Rýchory SEVER a Centrum rozvoje Česká Skalice, o.p.s. Významným partnerem pro osvětu především dětí a mládeže jsou mateřské, základní a střední školy. V posledních letech bylo území MAS postiženo drobnými lokálními záplavami a suchem. V současné době neexistuje systémové řešení obou problémů pro celé území.

V rámci životního prostředí v území MAS je také nutné se zabývat činností organizací, které působí přímo v rámci MAS, ale celkově je jejich působnost celorepubliková. Takovou organizací je i Státní pozemkový úřad, resp. Krajský pozemkový úřad, pobočka Trutnov. Ten v území MAS provádí pozemkové úpravy a následně je realizuje. Aktuálně se tak již podařilo úspěšně dokončit komplexní pozemkové úpravy v územích obcí Vlčkovice v Podkrkonoší, Kohoutov, Chotěvice a Vlčice a v obci Vlčkovice v Podkrkonoší bylo již realizováno i velké množství investičních akcí – tj. výstavby

¹⁸ Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ – Městská a obecní statistika

společných zařízení podle schválených návrhů pozemkových úprav v řádech několika desítek milionů Kč. Více o plánovaných a probíhajících aktivitách PÚ v území MAS je v samostatné příloze dokumentu.

6.3 Odolnost území MAS proti klimatickým změnám

Tato kapitola analýzy území MAS se zabývá výsledky projektu Resilience, do kterého se MAS zapojila. Zaměstnanci MAS vyplnili spolu s realizátorem projektu rozsáhlý dotazník, který mapoval resilienční schopnosti území ve vazbě na možné klimatické změny v území MAS.

Z celkového vyhodnocení níže uvedených hrozeb vyplývá, že v území MAS je prioritou řešit vedra, dlouhodobá sucha, povodně a přívalové (bleskové) povodně. Celý výstup z projektu Resilience je samostatnou přílohou tohoto dokumentu.

6.3.1 Vedra

Vedra přinášející rizika definujeme jako několik po sobě jdoucích dnů s vysokými teplotami ve dne i v noci. Zpravidla se jedná o tropické dny, s denními teplotami překračujícími 30 °C a tropické noci, kdy teplota v noci neklesne pod 20 °C.

Na základě výsledků z hodnotících otázek lze území zhodnotit jako velmi nepřípravené na vedro, s vysokou pravděpodobností výskytu veder v budoucnosti. V případě této situace mají občané možnost být informováni přes standardní předpovědi počasí, v roce 2015 byly extrémní klimatické podmínky vyhlášeny i hejtmanem, a to c souvislosti s rozdělávání ohňů ve volné přírodě. MAS také nemá k dispozici žádné analýzy ani odhady nejvyšších teplot, nejvíce zranitelných míst a hrozba veder není obsažena ani v havarijních a krizových plánech, stejně tak jako chybí připravená a plánovaná opatření na ochranu citlivých skupin obyvatel před vedrem.

6.3.2 Mrazy

Silné mrazy, doprovázené často dalšími meteorologickými jevy (výskyt velkého množství sněhu, ledové jevy, které jsou řešeny jako zvláštní hrozba), mohou být jedním z dopadů klimatické změny. Nejedná se samozřejmě o oteplování, ale o zvýšený výskyt extrémů počasí, který souvisí se změnou klimatických podmínek. Vlny mrazu jsou definované především velmi nízkými teplotami (-15 °C nebo -20 °C).

V území MAS je celkově ohodnocen dopad mrazů jako velmi malý. I v tomto případě ale chybí analýzy zranitelných míst, budovy nejsou ve většině případů dostatečně zatepleny a hrozba mrazů není zpracována v krizových plánech. Záložní zdroje tepla nejsou prakticky k dispozici, jen malá část území je plynofikována, část území využívá horkovod z Elektrárny v Trutnově-Poříčí a některé rodinné domy mají jako záložní zdroj kamna na tuhá paliva. Území je na možnost extrémních mrazů velmi nepřípravené, s nízkou pravděpodobností výskytu tohoto klimatického jevu. Více o celém průzkumu bude v samostatné příloze dokumentu.

6.3.3 Dlouhodobé sucho

Dlouhodobé sucho představuje hrozbu nedostatku vody v území. Souvisí s dlouhodobým nedostatkem srážek nebo s tím, že se vyskytují pouze krátkodobé intenzivní srážky a voda z území při nich rychle odtéká. To se může projevovat jak suchem v půdě (což může vést k omezení zemědělské produkce), tak celkovým nedostatkem vody, a to jak povrchové tak podzemní.

MAS má možnost čerpat údaje o suchu ve svém území na portálu Českého hydrometeorologického ústavu, ale vlastní analýzy nemá. Při možnosti extrémního sucha jsou občané v některých obcích varováni rozhlasem nebo místními hasiči. Jako obranu proti suchu bychom mohli pouze ojediněle najít např. vodní díla, díky nimž se v krajině voda zadržuje, ale na většině území je to spíše naopak a nepřispívají k tomu ani opatření v zemědělství. Jedinou výhodou je ale to, že většina obcí má dva zdroje vody. MAS je díky tomu na sucho velmi nepřípravená s vysokou pravděpodobností jeho výskytu.

6.3.4 Povodně

Při povodních se jedná o zaplavení vodou, způsobené vzestupem hladin povrchových toků, přičemž vodě není umožněno přirozeně odtékat dost rychle. Neřeší se zde přívalové (tzv. bleskové) povodně, které jsou oddělené jako samostatná hrozba. Povodně se vyskytují v okolí vodních toků. Působí škody především na majetku, mohou vést ke zranění nebo i úmrtí lidí a mohou vyžadovat evakuaci lidí a další omezení běžného fungování.

Na povodně je území MAS nepřípraveno, přestože pravděpodobnost výskytu je vysoká. Pro dané území má MAS k dispozici povodňové mapy, stejně tak jako vhodné webové portály pro mapování záplavových území. V některých obcích mají nainstalovaná protipovodňová opatření – hlásiče, tam, kde nejsou, plní tuto službu obecní rozhlas nebo dobrovolní hasiči, kteří o riziku informují. Hlásiče ovšem nemají funkci pro měření srážek. K řešení povodňové situace mají jednotky SDH vybavení, a to včetně člunů a ponorných čerpadel.

6.3.5 Přívalové (bleskové) povodně

Přívalové (často nevhodně nazývané bleskové) povodně vznikají následkem krátkodobých a velmi intenzivních přívalových srážek, kdy během několika hodin může vypadnout i více než 100 mm srážek (100 litrů na čtverečný metr). Přívalové srážky se vyskytují v letních bouřkách. Rychlý přísun srážek nestačí půda vsakovat a voda odtéká po povrchu půdy. Často odnáší půdní materiál a způsobuje erozi. I když zasažená plocha většinou není velká, voda proudí velmi rychle nebo se objevuje na neobvyklých místech, má velkou ničivou sílu a způsobuje velké škody. Tyto povodně ohrožují lidské životy, protože přicházejí náhle a dávají málo prostoru pro záchranu lidí.

Přívalové deště by pravděpodobně měly v území velmi závažné dopady. Neexistují zde mapy rizik přívalových povodní, informace k obcím a občanům ve většině případů přichází až v situaci, kdy se voda „prožene“ některou z obcí. Nejsou zde vystavěné ani hráze ani poldry na zadržení těchto povodní. JSDH částečně disponují technikou na řešení povodní, která je využitelná i v těchto situacích. Na přívalové deště je území velmi nepřípravené.

6.3.6 Extrémně silný vítr

Jedná se o velmi silný vítr, který může způsobovat škody na budovách, vyvracet stromy, poškozovat elektrická vedení, zhoršovat jízdní vlastnosti aut a stabilitu chodců a cyklistů a ohrožovat zdraví lidí kromě pádu stromů také větrem unášenými předměty.

Situace, kdy se v území MAS projeví velmi silný vítr, by mohla mít závažné dopady. Příchod takového počasí lze předpovídat pouze díky meteo-předpovědím, v případě extrému je možno informovat občany přes obecní rozhlas nebo jednotky SDH. Škody na budovách po takovém počasí nejsou v území časté; častější je zasažení lesů, které byly v minulosti vysázeny jako smrkové monokultury (od toho se v posledních letech upouští). JSDH ke škodám způsobených extrémní

větrém vyjíždějí poměrně často, jsou na takové zásahy vybavené i vyškolené. I přesto je území MAS na situaci celkově nepřipraveno.

6.3.7 Ledové jevy

Ledové a námrazové jevy zahrnují skupinu jevů, souvisejících s teplotami okolo 0 °C. Voda v různých podobách přechází do tuhého stavu, pokryté povrchy jsou kluzké a vrstvy tak těžké, že mohou padat stromy a bortit se konstrukce. Může se jednat buď o ledovku, náledí nebo námrazu. Ledovka je jev vznikající při výskytu mrznoucího deště nebo mrholení. Vzniká v případech, kdy ve výšce je teplý vzduch a z něj prší a déšť padá na prochlazený zemský povrch, větve stromů, elektrická vedení apod. s teplotou pod 0 °C. Vodní kapky se po dopadu na zem, předměty, apod. rozlijí a okamžitě mrznou a vytvářejí ledovku – průhlednou vrstvu ledu s hladkým povrchem. Svoji extrémní hladkostí a kluzkostí značně ztěžuje, až znemožňuje pohyb vozidel i chůzi chodců. Sesuvy půdy.

Území MAS je na situaci v podobě ledových jevů nepřipraveno, ale pravděpodobnost jejich výskytu není vysoká. Odhady možného výskytu nejsou zmapovány, vychází pouze z lidských zkušeností. Informování o takové situaci by bylo vedeno standardní cestou jako v předchozích situacích a kdy podobná situace nastane, je řešena silničáři nebo obcemi (solení, náhradní doprava atd.).

6.3.8 Svahové nestability

Jedná se především o sesuvy půdy, řícení skal, v některých horských oblastech dochází i ke vzniku lavin. Sesuvy jsou často vyvolané podmáčením geologického podloží, což je situace, kterou mohou podporovat intenzivní srážky, ovlivněné klimatickou změnou.

V území MAS se nachází několik plošných i bodových lokalit svahové nestability, z nichž některé jsou i aktivní, ale míra dopadů je v území MAS malá, a pokud reálně hrozí nebo hrozila, většina těchto potenciálních hrozeb se vyřešila sanací lokalit (např. svahy kolem hlavní silnice do Trutnova, která se nachází pod skalním masivem). Celkově je tuto hrozbu území MAS dobře připraveno.

6.3.9 Degradace půd

Degradace půd je proces, při kterém se snižuje úrodnost půdy, její schopnost přijímat a zadržovat vodu a často i k odnosu půdy vědou nebo větrem. Dochází ke snížení její využitelnosti jak pro zemědělství, tak k dalším účelům, zhoršuje se pronikání vody do podzemních zvodní a půda je náchylná k tvorbě bahnotoků. Degradace půd může být způsobena nevhodným hospodařením (nadměrné využívání těžké zemědělské techniky), erozí (narušení vodou, větrem, sněhem, odlesňováním a nevhodným hospodařením) nebo chemicky (hnojení, kontaminace).

Na hrozby v této oblasti je území MAS celkově nepřipravené. V regionu je možné zaznamenat místa, kde už k podobné degradaci došlo, ale výraznější opatření proti erozi, větší informovanost obyvatel nebo ohleduplné hospodaření na ohrožených půdách zatím není standardem.

6.3.10 Narušení dodávek elektřiny a energie

Jedná se o stav, kdy dojde k několikadennímu omezení dodávek elektrické energie, tepla nebo plynu a tím k omezení běžného fungování společnosti spolu s ohrožením života a zdraví souvisejícími s

omezením dodávek. Může se jednat jak o omezení následkem přírodních katastrof souvisejících s klimatem, tak selhání způsobené vytížením elektrické sítě (blackout).

MAS se ve svém území s tímto jevem zatím nesetkala a předpokládá se, že dopady v území při narušení dodávek elektřiny a energie by nebyly velké. Obyvatelé mohou stavět na zkušenostech při zhoršených klimatických podmínkách, např. někteří mají záložní zdroje tepla, provádí se pravidelná údržba vegetace kolem elektrického vedení. Co ale chybí, jsou záložní zdroje energie a tepla pro delší období a pro ohrožené skupiny obyvatel (např. domovy důchodců). V MAS existuje v této oblasti potenciál pro zlepšení.

6.3.11 Technologické katastrofy způsobené přírodními jevy

Technologické katastrofy způsobené přírodními jevy (zkráceně NATECH), představují především technologické havárie (úniky jedovatých látek, požáry, výbuchy), ke kterým může dojít i z jiných důvodů, ale v tomto případě jsou způsobeny specificky působením nebo za přispění přírodních jevů (povodně, vichřice, blesky, mimořádně vysoké nebo nízké teploty, sesuvy a řícení). O technologických katastrofách uvažujeme především v souvislosti s objekty s přítomností nebezpečných chemických látek, ale také odkaliště po hornické činnosti, hráze vodních děl a prvky kritické infrastruktury.

V území MAS je nízká pravděpodobnost vzniku závažné havárie, ale i na to je MAS nepřipravená – především proto, že taková rizika nejsou zmapovaná – tím pádem chybí i obecná informovanost o tom, jak se v podobných případech zachovat.

6.4 Odpadové hospodářství v území MAS

V roce 2015 vstoupila v platnost novela zákona o odpadech. Jednotlivé obce řeší tuto záležitost prostřednictvím vlastních vyhlášek, ve kterých řeší komplexní systém nakládání s odpadem.

Problémem v oblasti odpadového hospodářství v území MAS jsou vysoké ceny za svoz a také přítomnost černých skládek. V území MAS se nenachází ani jedna spalovna, pouze jedna třídící linka pro odpad (ve Vlčicích) a je tu poměrně široká síť kontejnerů pro třídění odpadu v jednotlivých obcích.

Ve většině obcí sváží odpady svozová firma TRANSPORT Trutnov s.r.o. a v dalších jsou to pak Technické služby města Úpice, Skládka Pod Haldou ve Rtyni v Podkrkonoší a také Služby města Vrchlabí.

Sběrná místa se území nacházejí v obcích: Malé Svatoňovice, Pilníkov, Kocbeře; sběrné dvory pak v Úpici, Rtyni v Podkrkonoší a Vítězné a výkupny odpadů pak v Batňovicích a Vlčkovcích v Podkrkonoší. Zároveň jsou zde čtyři bioplynové stanice (odpadová BS Úpice a zemědělské BS Rtyně v Podkrkonoší a dvě ve Vlčicích). Oficiální skládka se v území MAS nachází pouze jedna, a to skládka ve Rtyni v Podkrkonoší.

Území MAS je zatížené několika objekty ekologických zátěží, jedná se o lokality v těchto obcích: Havlovice, Malé Svatoňovice, Pilníkov, Rtyně v Podkrkonoší, Úpice-Radeč, Velké Svatoňovice, Vlčice.

Ve většině obcí se nacházejí místa s kontejnery na barevné a čiré sklo a plast, větší obce mají kontejnery na papír, kovy, tetrapaky, textil a drobná elektrozařízení. Svoz nebezpečného odpadu, železa nebo velkoobjemový odpad zajišťují buď přímo obce, nebo např. dobrovolní hasiči několikrát za rok. Informovanost obyvatel území MAS je v tomto ohledu vysoká a začíná již v mateřských školách.

Biologicky rozložitelný odpad má ve většině případů vyřešený každá obec individuálně. Celoročně jsou přístupná místa, kam lze odpad odložit (většinou kontejnery, některé obce, např. Úpice, mají od jara do podzimu zajištěný svoz speciálních popelnic na bioodpad), některé obce pořídily kompostéry, které distribuovaly mezi své občany. Častější verzí ale je, že občané likvidují odpad sami ve svých kompostech.

7 Doprava a technická infrastruktura

7.1 Doprava

Silniční doprava

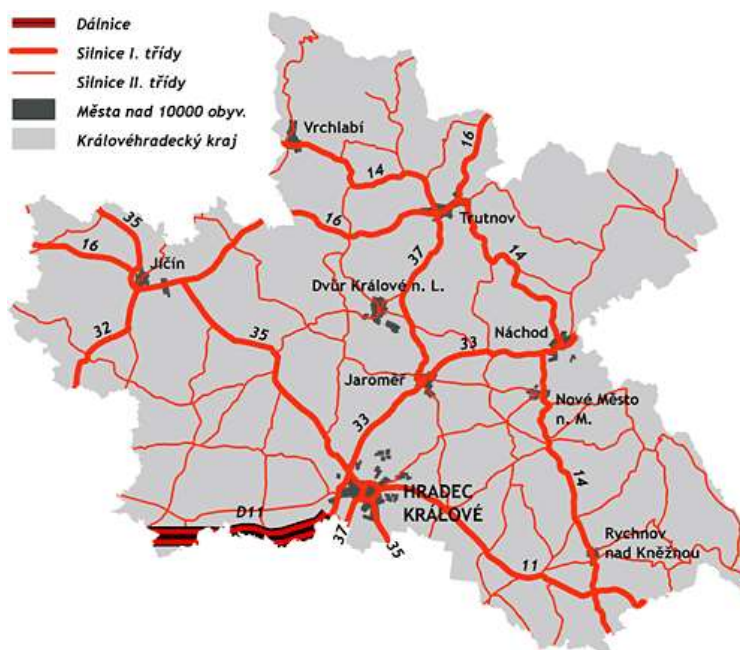
Hustota silniční sítě na území MAS KJH, o.p.s., odpovídá poloze regionu – jedná se o příhraniční region. Území MAS tak patří mezi oblasti s nepříliš hustou silniční sítí (např. okres Trutnov má hustotu 0,57 km/km² oproti hustotě Královéhradeckého kraje na úrovni 0,79 km/km²), bez potřebné kvality a napojení na českou a evropskou silniční síť (napojení na Polsko) přes rychlostní komunikace (plánovaná R11). Zároveň je území MAS KJH, o.p.s., v dobré dojezdové vzdálenosti od velkých měst – Trutnova, Náchoda, Jaroměře a Dvora Králové nad Labem.

Přes všechna výše uvedená fakta je území poměrně dobře dostupné po pozemních komunikacích. Regionální síť je tvořena především silnicemi II. a III. tříd, přičemž převládají silnice III. třídy, které tvoří více než polovinu všech silnic. Tento fakt je dán především členitostí místní krajiny.

Jak je viditelné na následující mapě č. 7, území protínají tři hlavní dopravní tepny, silnice I. třídy, paprčitě se scházející v městě Trutnově. Jedná se o silnice č.: 16 (propojující Jičín a Trutnov), 37 (Jaroměř – Trutnov) a 14 (Náchod – Trutnov).

Vzhledem k hustotě dopravy a stále se zvyšujícímu počtu dopravních prostředků je kvalita silnic a stav vozovek na poměrně špatné úrovni.

Mapa č. 7 – Silniční síť v Královéhradeckém kraji¹⁹

Stejná situace je i u místních komunikací, které lze definovat jako veřejně přístupné pozemní komunikace sloužící převážně místní dopravě na území obce a dělí se podle dopravního významu, určení a stavebně technického vybavení do čtyř tříd. Místních komunikací je na území MAS KJH, o.p.s., cca 500 km²⁰.

¹⁹ Zdroj: Webové stránky Královéhradeckého kraje – oblast Doprava

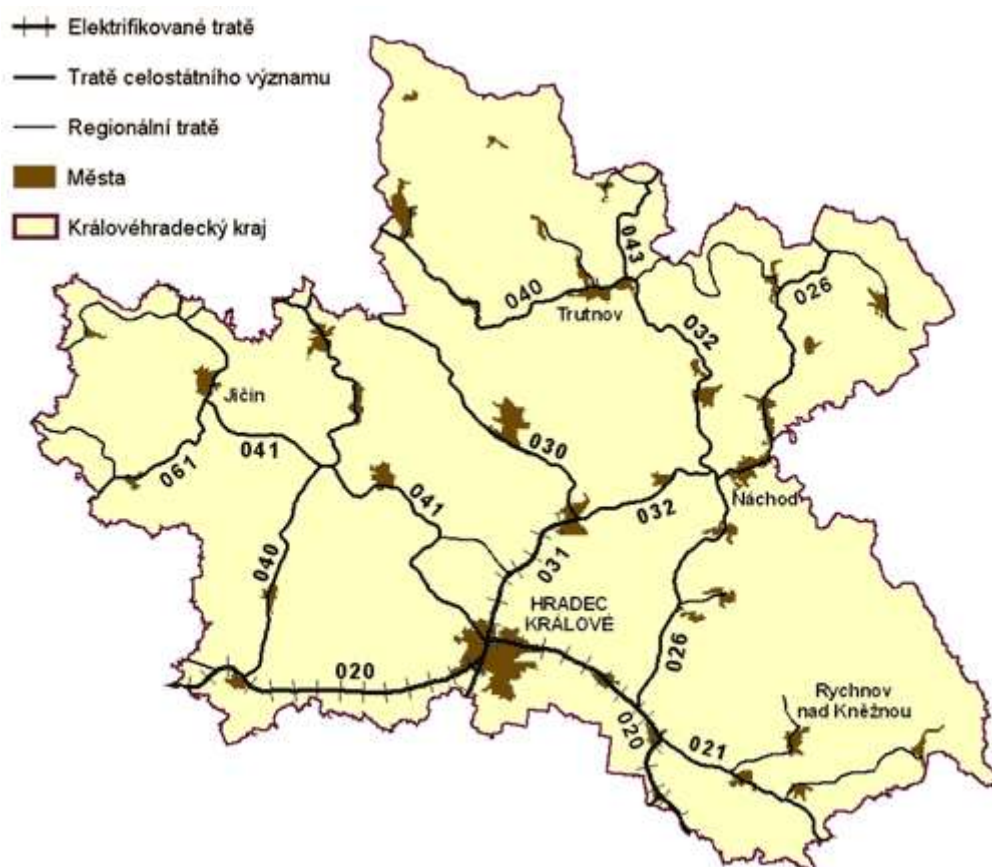
²⁰ Údaj dle šetření provedeného v jednotlivých obcích v období červen – srpen 2013 (na základě poskytnutých údajů od jednotlivých starostů), aktualizace červen 2015.

Železniční doprava

Území MAS KJH, o.p.s. není nijak hustě protkáno železniční sítí, ale poměrně významné železniční tahy se nacházejí na okrajových částech tohoto území (viz následující mapa č. 8). Jedná se o následující tratě:

- 032: Jaroměř – Česká Skalice – Rtně v Podkrkonoší – Malé Svatoňovice – Trutnov
- 040: Trutnov – Pilníkov – Chotěvice - Stará Paka – Chlumeck nad Cidlinou
- 047: Trutnov – Chvaleč – Radvanice – Adršpach – Teplice nad Metují

Mapa č. 8 – Železniční síť v Královéhradeckém kraji²¹

Veřejná hromadná doprava – dopravní obslužnost

Veřejná osobní doprava je na území MAS KJH, o.p.s., provozována zejména jako silniční linková doprava (autobusová) a jako doprava drážní (železniční), přičemž je organizována jako linková s pevným jízdním řádem. V území MAS tuto službu zajišťuje společnost OREDO s.r.o., která je založena Královéhradeckým a Pardubickým krajem, prostřednictvím systému IREDO.

Větší váhu má v daném regionu silniční linková doprava, která je vesměs zajišťována soukromými dopravci. I přesto, že se počet autobusových spojů neustále zvyšuje, je jejich celkové množství vnímáno jako nedostatečné, a to především v okrajových oblastech regionu. Silniční linková doprava je v rámci základní dopravní obslužnosti doplňována dopravou železniční. Důležitost železniční dopravy v regionu je však velice omezená. Železnice má zastávky pouze v devíti obcích

²¹ Zdroj: Webové stránky Královéhradeckého kraje – oblast Doprava

(Chotěvice, Pilníkov, Vlčice, Rtyň v Podkrkonoší, Suchovršice, Velké Svatoňovice, Malé Svatoňovice, Radvanice a Chvaleč). Význam osobní železniční dopravy významně klesá, což je dáno snížením počtu vlakových spojů, poklesem zastavení vlakových spojů v jednotlivých stanicích i celkovým snížením počtu přepravovaných osob. V rámci veřejné hromadné dopravy také ve vybraných obdobích fungují cyklo i skibusy.

Celkově lze ale zhodnotit dopravní obslužnost jako nedostačující, a to především ve večerních hodinách, o víkendech a svátcích. Do menších obcí, které nejsou na páteřní trase Trutnov – Náchod nebo Dvůr Králové nad Labem – Trutnov je po 18. hodině obtížné najít spojení; některé obce, které jsou zcela mimo běžnou obslužnost, mají počet spojů minimální (např. mezi Kohoutovem a Dvorem Králové nad Labem jezdí v každém směru za celý den pouze šest spojů, z toho dva s přestupem, o víkendu pak žádný).

7.2 Technická infrastruktura

Vodovod, kanalizace, plynofikace

Co se týče vodovodů, pak dle údajů zjištěných šetřením v obcích je území MAS KJH, o.p.s., pokryto vodovodní sítí dobře a tvoří v průměru cca 74 % území každé obce. Jsou obce, kde je zajišťovanost vodovodní sítě 100% (Chotěvice, Malé Svatoňovice, Maršov u Úpice či Vlčice), popřípadě těsně pod touto hranicí (Batňovice, Čermná, Jívka, Kocbeře, Pilníkov, Rtyň v Podkrkonoší, Velké Svatoňovice). Zároveň však lze najít obce, kde je zajišťovanost nízká (Horní Olešnice či Staré Buky). Celková délka vodovodního řádu na území MAS KJH, o.p.s., je cca 300 km²².

Nepoměrně horší je situace v oblasti kanalizací. Odvod odpadních vod a jejich napojení na čističky odpadních vod jsou neuspokojivé. Napojení na funkční kanalizace je řešeno v průměru na cca 20 % území. Vzhledem k tomu, že území MAS se nachází ve velmi členitém terénu a domy jsou rozptýlené v katastrech obcí, není ani technicky možné vytvořit centrální čističku odpadních vod. Proto občané v těchto místech začali likvidaci odpadních vod řešit prostřednictvím vlastních čističek a septiků.

Co se týká zásobování plynem, je na něj v současnosti napojeno celkem 7 z 24 obcí na území MAS KJH, o.p.s.

Elektrická energie, radiotelekomunikace, internet, osvětlení

Distribuce elektrické energie je v současnosti dobře zajištěna v celém regionu a je předpoklad, že stejná situace zůstane i v budoucnu. V regionu je dostatečné množství trafostanic.

Rozhlasové a televizní vysílání je zajištěno na velmi dobré úrovni v celém regionu. Podobná je situace i v oblasti poskytování telekomunikačních služeb. Až na výjimky provozují na celém území MAS svou mobilní síť tři největší operátoři – Telefónica O2 Czech Republic, a.s., T-Mobile Czech Republic a.s. i Vodafone Czech Republic a.s.

Pozitivně lze hodnotit i rozvoj informačních technologií v domácnostech. Stále roste počet uživatelů osobních počítačů a tím logicky i počet občanů využívajících internet. Území MAS není 100% pokryto kvalitním internetovým signálem, a to především kvůli členitosti krajiny a neúplnému zajišťování pevnou linkou. Zároveň roste i počet internetových připojení provozovaných obcí (celkem 6 z 24 obcí), kdy je možné se současně k internetu připojit přímo v prostorách obecních úřadů.

---

²² Údaj dle šetření provedeného v jednotlivých obcích v období červenec – srpen 2013 (na základě poskytnutých údajů od jednotlivých starostů), aktualizace červen 2015.

Veřejné osvětlení představuje důležitou součást občanské vybavenosti a je důležitou veřejně prospěšnou službou, především s ohledem na bezpečnost v obcích. Většina obcí je veřejným osvětlením vybavena, avšak v mnoha případech je toto osvětlení ve špatném technickém stavu.

8 Jiné výzkumy v regionu

Území MAS je často využíváno i pro výzkumy a praktické využití v rámci bakalářských a diplomových prací. Ty má pak možnost MAS využívat jako zdroj pro svou další činnost. Jedná se např. o: Aktivitu neziskových organizací a jejich vliv na cestovní ruch v Jestřebích horách (BP, Radka Jansová), Vliv outdoorových aktivit na rozvoj cestovního ruchu v mikroregionu Jestřebí hory (BP, Jana Nývltová) Návrh změn vybraných procesů správy projektů ve společnosti (DP, Kristýna Valdová) nebo Analýza cestovního ruchu v regionu Království – Jestřebí hory (BP, Michaela Blažková).

9 Analýza problémů a potřeb z pohledu aktérů z území

Jak již bylo uvedeno v úvodní části, veškeré činnosti s přípravou ISÚ byly započaty v srpnu roku 2012. Do sběru podkladů i následné diskuse byla zapojena, v souladu s principy tzv. komunitně vedeného místního rozvoje, široká skupina subjektů regionu. Jednalo se o partnery, veřejnost, podnikatele i jednotlivce. Celá tato kapitola pak shrnuje názory všech těchto aktérů.

V druhé polovině roku 2012 sekretariát MAS ve spolupráci s obcemi distribuoval dotazníky mezi tři základní cílové skupiny: běžné občany (domácnosti),

neziskový sektor (vč. příspěvkových organizací) a podnikatelský sektor. Dotazníky vyzývaly jednotlivé cílové skupiny k formulaci současných potřeb a požadavků vedoucích ke zlepšení situace v obcích a současně sloužily ke zmapování aktuálního stavu v obcích. Výsledkem je cca 600 obdržených vyplněných dotazníků.

Po sběru dat v obcích, jejich vyhodnocení, veřejném projednání a následném projednání na obecních zastupitelstvech byly definovány tematické oblasti, které aktéři považují za důležité. V jednotlivých oblastech byla vymezena pozitiva, negativa a především rozvojový potenciál území. Pro účely tohoto dokumentu byly tematické oblasti částečně sloučeny a z původních 9 oblastí je nyní v této kapitole pracováno s 5 zásadními oblastmi. To ovšem neznamená, že by některé aktéry v území definované potřeby nebyly zohledněny.

Zároveň je nutné uvést, že následující výstupy a jejich reálnost je dána především kvalitou dotazníkových šetření v obcích a samozřejmě i počtem odevzdaných dotazníků. Přístup jednotlivých obcí se v této oblasti značně lišil.

9.1 Občanská vybavenost

Oblast školství je třeba rozdělit na úroveň tří stupňů škol. V oblasti předškolního vzdělávání je dle aktérů v území prioritou potřeba zvýšení kapacity mateřských škol s ohledem na vysoký růst počtu dětí. S ohledem na demografické faktory a větší počet dětí je patrná také potřeba většího počtu tříd a hřišť pro děti. Pro základní školství se zaměstnanci základních i středních škol shodují v potřebnosti zajištění financí na personální zajištění některých služeb pro žáky (např. asistenti, školní psychologové...). Jako důležité vnímají zajistit lepší vybavení pro výuku a zázemí škol (např. opravy fasád, dopravní hřiště, výměna oken a topných systémů atd.). V posledních letech upozorňují, že není dostatečně zajištěna bezpečnost žáků a zaměstnanců škol (např. ochrana majetku před vandalismem a krádežemi, bezpečnost v dopravě do škol).

Za negativa v sociální oblasti byla i přes všechny skutečnosti uvedené v kapitole 3.2 označena nedostatečná nabídka sociálních služeb pro starší spoluobčany. Jedná se jednak o možnost zřízení domů s pečovatelskou službou a zároveň je kladen důraz na služby, které podporují setrvávání seniorů v jejich přirozeném prostředí – služby osobních asistentů, pečovatelské služby a podobně.

Co se týče volnočasových aktivit, pak lze jako výrazné pozitivum označit stále dobře fungující síť veřejných knihoven. Ty se nacházejí, až na 5 výjimek, ve všech obcích.

Zároveň je žádoucí, aby se zvýšila podpora spolků a neformálních sdružení a jejich činností. Je potřeba zvážit, o jaké akce je v konkrétní obci zájem, aby účast na akcích vyvážila úsilí s pořádáním. Mezi jednoznačná pozitiva v oblasti kultury lze označit provozování kulturních domů a kulturních zařízení. Vybavení některých z nich i technický stav není nejlepší, přesto však plní svoji základní funkci. Mezi objekty s největším kulturním významem lze zařadit Divadlo Aloise Jiráska v Úpici. V dané oblasti lze však nalézt i společná negativa. V některých obcích je nedostatek iniciátorů kulturních a společenských akcí.

Téměř všichni občané by uvítali větší nákupní možnosti se širším sortimentem. Zároveň si však uvědomují, že je tato možnost v malých obcích z ekonomického pohledu téměř nereálná.

Základním faktorem kvality a velikosti domovního a bytového fondu je kupní síla obyvatelstva, jinými slovy výše průměrné hrubé měsíční mzdy. Zároveň je nutné brát v potaz demografické faktory, především věkovou strukturu obyvatel.

V oblasti domovního a bytového fondu lze jednoznačně určit pozitivní oblasti, které se prolínají napříč celým regionem. Kladně je hodnocena výstavba rodinných domů. V oblasti je relativní dostatek pozemkových parcel určených k bytové výstavbě, a to jak obecních parcel, tak parcel ve vlastnictví soukromých osob. Ceny pozemků jsou přiměřené. Je v zájmu každé obce, aby přilákala nové obyvatele. Kladně je hodnocena i možnost získání bytových jednotek. Obecně lze říci, že se počet domů, jak bytových, tak rodinných, zvyšuje.

Dalším pozitivním faktorem je to, že dochází k revitalizaci stávajícího domovního a bytového fondu. Nejde již o pouhou estetickou stránku, ale obyvatelé si uvědomují důležitost oprav a údržby především z pohledu energetického.

Na druhou stranu je potřeba uvést i negativní faktory, které se týkají oblasti bydlení. Údržba a oprava bytového fondu probíhá relativně pomalu. V regionu tak lze nalézt oblasti, kde jsou neudržované rodinné i bytové domy. Tento problém se pak týká jak objektů ve vlastnictví obcí, tak objektů vlastněných soukromými osobami. V některých oblastech stále chybí infrastruktura.

Potřeby dle aktérů v území

- výstavba domů pro seniory,
- rozšíření mobilních sociálních služeb – pečovatelská služba, osobní asistence,
- zvýšení kapacity mateřských škol a zlepšení jejich zázemí,
- zlepšení zázemí základních a středních škol,
- rekonstrukce kulturních domů,
- výstavby a rekonstrukce sportovních areálů, případně víceúčelových hřišť,
- výstavby dětských hřišť,
- výstavby a rekonstrukce tělocvičen,
- rekonstrukce hasičských zbrojnic a obnova hasičské techniky,
- vybudování oddechových ploch pro seniory,
- výstavby nebo rekonstrukce koupališť,

- obnova kulturních tradic,
- prodejny potravin – rozšíření počtu, popřípadě alespoň zachování stávajících prodejen,
- Česká pošta – delší otevírací doba, zřízení poboček ve všech obcích.

9.2 Ekonomika, trh práce

Za pozitivní trendy lze jistě označit podporu podnikání ze strany obcí. V regionu působí téměř 5 000 podnikatelských subjektů, přičemž více než 20 % tvoří subjekty podnikající v oblasti velkoobchodu a maloobchodu (včetně oprav a údržby motorových vozidel). Další významnou skupinu pak tvoří podnikatelské subjekty v oblasti stavebnictví. Za prospěšný lze označit stoupající počet subjektů

v oblasti ubytování, stravování a pohostinství, který přispívá k turistické atraktivnosti regionu. Zároveň lze konstatovat, že je na velice dobré úrovni spolupráce mezi jednotlivými obecními úřady a podnikateli. Obce mají veliký zájem na rozvoji podnikatelské činnosti a s tím související možnosti vzniku nových pracovních míst. Obce nabízí volné objekty k podnikatelské činnosti. Pokud budeme v oblasti trhu práce hovořit o negativech, pak jednoznačně největším problémem je vývoj trhu práce a s ním související nezaměstnanost.

Nezaměstnanost a nedostatečnou tvorbu nových pracovních příležitostí lze tedy označit za nejpalčivější problémy regionu. Zvláště je pak nutné zdůraznit nezaměstnanost u žen a mladých lidí.

Dalším problémem je snižování počtu pracovních míst v zemědělství. Struktura zaměstnanosti v zemědělství pak jednoznačně ukazuje na zvyšování průměrného věku zaměstnanců. Jinými slovy příchod mladých zaměstnanců je nedostatečný. Nízký počet zaměstnanců v zemědělství a s ním související snižování obdělávaných ploch má pak přímý dopad na zajištění ochrany zemědělského a lesního půdního fondu a zachování přírodního bohatství. Následujícím důležitým faktorem je, že v současné době pouze 20 % zemědělské půdy obhospodařují její majitelé. Většina zemědělské půdy je pak obhospodařována na základě nájemního vztahu.

Potřeby dle aktérů v území

- zvýšení podpory všech podnikatelských subjektů,
- podpora zaměstnanosti obecně, s důrazem na zaměstnanost žen a mladých lidí,
- rozvoj a minimálně uchování pracovních míst v zemědělství,
- podpora malých a středních podniků,
- pronájem zemědělské půdy těm, kdo vytvoří nová pracovní místa.

9.3 Cestovní ruch, turistické a kulturní zajímavosti

Jako plně pozitivní lze v této oblasti hodnotit ubytovací kapacity v regionu. Byť úroveň ubytování je rozdílná, počet lůžek je plně dostačující. Další výraznou výhodou je blízkost Krkonoš, které představují jednu z nejvýznamnějších turistických destinací.

I přesto, že je cykloturistika v oblasti dobře rozvíjena, je zde snaha o zvýšení počtu cyklotras. Zároveň je patrná potřeba zlepšit jejich značení.

Současně je v regionu jednoznačná potřeba a snaha o vybudování nových naučných stezek. Jako jeden ze zajímavých nápadů lze označit vybudování hipostezek s cílem přivést do oblasti turisty se zájmem o agroturistiku.

Pozitivně místní obyvatelé hodnotí rozvoj běžeckých tras pro milovníky zimních sportů. Jednoznačně nejvyšší potřebou v oblasti zimní turistiky je současně zvýšení počtu běžeckých tras pro lyžaře, jejich údržba a značení. Přesto, že kraj nabízí množství turistických tras, je zde patrná i potřeba zvýšení jejich počtu.

Místní obyvatelé jsou pyšní na zlepšování stavu kulturních památek. Zároveň je však třeba upozornit na potřebu jejich další rekonstrukce včetně sakrálních památek. Jde především o opravy kostelů, kapliček či božích muk, zříceniny hradu, historických budov atd.

V okolí regionu MAS KJH, o.p.s., se nachází mnoho dalších turisticky zajímavých destinací. Proto je nesmírně důležité se zaměřit na propagaci regionu. Důležité též bude využití marketingu, přičemž je vhodné využít jednotný marketing pro celou oblast.

V oblasti propagace je pozitivně vnímáno využití a úroveň webových stránek obcí, sdílení informací a vzájemná informovanost. Důležitou roli hrají také dobře informační centra. Na území MAS v současnosti působí pouze dvě informační centra, a to v Úpici a Malých Svatoňovicích. Tento stav je naprosto nedostatečný (navíc současná centra pokrývají pouze jednu část území) a jednoznačně je potřeba zvýšit počet nových a zkvalitnit úroveň stávajících informačních center.

Zlepšit je potřeba informační systém v obcích. Nejvíce občanům chybí informační tabule. Další oblast, která je vnímána nedostatečně, je synergie mezi podnikatelským a veřejným sektorem. Podnikatelé by měli mít větší zájem o vlastní propagaci na webových stránkách obcí a regionu. Jinými slovy sdílení a propagace informací navzájem.

Některé obce na území MAS KJH, o.p.s., aktivně rozvíjí příhraniční spolupráci s partnerskými obcemi. Zapojení obcí regionu je však velice rozdílné. Obecně pak platí, že příhraniční spolupráce je vyhledávaná a obce o ní mají zájem. Působí zde regionální sdružení Euroregion Glacensis, které zahrnuje pohraniční území ČR a Polska.

Potřeby dle aktérů v území

- výstavba a údržba naučných stezek,
- výstavba cyklotras a zlepšení jejich značení,
- rekonstrukce sakrálních staveb – kostely, kapličky, boží muka,
- podpora organizací zabývajících se cestovním ruchem a místními tradicemi
- podpora zachování a rekonstrukce regionálních památek a obnova turisticky významných míst,
- výstavba lyžařských běžeckých tratí a zlepšení jejich značení,
- výstavba a rekonstrukce rozhleden,
- instalace informačních a propagačních tabulí,
- výroba aktuálních propagačních materiálů – knihy, brožury, letáky,
- navázání a rozvoj spolupráce se zahraničními partnery.

9.4 Životní prostředí, zemědělství

9.4.1 Životní prostředí

Životní prostředí je všeobecně obyvateli regionu vnímáno pozitivně. V regionu však můžeme nalézt i negativní jevy, které jsou patrné napříč celým krajem. Na základě komunitních projednávání byly identifikovány následující oblasti, které místní aktéři považují za důležité.

Nejčastěji byla diskutována otázka odpadového hospodářství a potažmo její podoblast týkající se nakládání s odpady (Pozn.: veřejná projednávání proběhla ještě před přijetím Novely zákona o odpadech; některé obce přijaly vyhlášku až v roce 2016). Produkce odpadů je v regionu stále poměrně vysoká, a to především odpadu komunálního. Kladně je hodnocen rozvoj systému sběru tříděného komunálního odpadu, který přispívá k čistotě obcí. Dobře jsou vnímány i postupně vznikající sběrné dvory a sběrná místa. Naopak velmi negativně jsou vnímány neustále se zvyšující náklady na odpadové hospodářství. Zároveň je patrná potřeba řešení otázky biologicky rozložitelného komunálního odpadu. Zde se jako vhodné řešení jeví pořízení domácích kompostérů, popřípadě výstavba kompostáren.

Z pohledu nakládání s odpady by aktéři uvítali větší četnost svozu. I přesto, že je zajištěn funkční systém nakládání s odpady, lze v okolí obcí nalézt černé skládky, které nepřispívají ke vzhledu krajiny. Další problém, který občané vnímají, je odpad po psech.

Z pohledu kvality a ochrany ovzduší jsou negativně vnímány především neekologické zdroje tepla. Občané tak jsou v období topné sezóny obtěžováni kouřem z komínů. Postupně sice dochází k výměnám původních zdrojů tepla na tuhá a fosilní paliva za efektivní a ekologicky šetrné zdroje, jakými jsou například nízkoemisní zdroje na biomasu, tepelná čerpadla či plynové kondenzační kotle. Tato výměna je však pomalá a kvalita ovzduší je stále ovlivněna kouřícími komíny. Stejně jako v případě znečišťování ovzduší kouřem z komínů, je velice negativně vnímán i problém pálení biologicky rozložitelného komunálního odpadu. Jako pozitivní je vnímána absence velkých průmyslových podniků, které by přispívaly ke snížení kvality ovzduší a kvality vod.

Podobné prostory pro zlepšení identifikovali místní aktéři i v oblasti ochrany vodních zdrojů. Je potřeba zabránit kontaminaci podzemních vod, a to jak z pohledu zemědělské a průmyslové činnosti, tak i s ohledem na urbanizaci území. Jako dobrý příklad lze uvést sanaci hořícího odvalu dolu Kateřina v Radvanicích, která měla zásadní význam pro kvalitu podzemní vody v dané oblasti. Pozitivně je hodnocena čistota pitné vody a čistota podzemních vod. Kladně je hodnocena kvalita vodovodní sítě a naopak nespokojenost je v oblasti kanalizací, kde je naprosto nevyhovující stav odvodu odpadních vod a jejich napojení na čističky odpadních vod.

Na menší části území byly identifikovány požadavky na řešení protipovodňových opatření. Jedná se především o území v okolí řeky Úpy (př. Suchovršice, Úpice, Havlovice, ...) a v povodí Labe (př. Chotěvice, Čermná). Vodní toky a vodní plochy nejsou dostatečně udržovány a v některých místech představují pro místní obyvatele nebezpečí při přívalových deštích.

Velký význam místní aktéři přikládají alternativním zdrojům energie a jejich využívání. Na území fungují bioplynové stanice (př. Vlčice, Úpice), ve Vítězně pak byla zprovozněna větrná elektrárna.

Aktéři se dále shodli na tom, že je potřeba neustále pečovat o stav zeleně, a to nejen v sídlech, ale i okolní krajině. Je nutné stávající zeleň udržovat, pečovat o její zdraví a vzhled. Zároveň

bylo doporučeno ve vhodných oblastech vytvořit prostor pro vznik nových zelených ploch, určených k odpočinku a relaxaci. Akteři zároveň zdůrazňovali význam krajinných prvků, jako jsou například aleje, či větrolamy.

Potřeby dle aktérů v území

- podpora změny vytápění – příspěvky na ekologické vytápění, osvětová činnost,
- podpora obnovitelných zdrojů energie,
- výsadba a údržba zeleně,
- snížení finančních nákladů na odpadové hospodářství
- řešení biologicky rozložitelného odpadu – výstavba kompostáren, domácí kompostéry,
- posílení systému svozu tříděného komunálního odpadu,
- eliminace vzniku černých skládek,
- osvětová činnost v oblasti nakládání s odpady, nedostatku vody, sucha a obnovitelných zdrojů energie
- kvalitní péče o vodní zdroje,
- efektivní protipovodňová opatření,
- využití odpadního tepla z bioplynové fermentační stanice Úpice,
- údržba stávající a výsadba nové zeleně,
- podpora výsadby krajinných prvků – aleje, větrolamy,
- údržba stávajících rybníků, retenčních nádrží, vodních toků.

9.4.2 Zemědělství a lesní hospodářství

Za kladné stránky v oblasti zemědělské výroby lze označit obdělávání zemědělské půdy, které má pozitivní vliv na utváření krajiny.

Mezi negativní jevy v oblasti zemědělství patří zničené zemědělské cesty a znečišťování místních komunikací zemědělskou technikou. Zároveň je patrný útlum zemědělské výroby, což se projevuje neutěšeným stavem zemědělských objektů a zemědělské techniky. Půda po zaniklých družstvech je obhospodařována cizími subjekty, které nemají vztah k regionu. Nepodporují vznik nových pracovních míst. Zemědělská půda je také poskytována subjektům, které se zaměřují na pěstování rychle rostoucích dřevin. Tím dochází k devastaci krajiny, vyčerpání zemědělského půdního fondu a nedostatku vody v krajině.

Z pohledu ochrany půdy účastníci veřejných projednávání dále označili jako zásadní problémem erozi ornice v důsledku špatné skladby plodin a opakujících se přívalových dešťů, což má za následek degradaci zemědělské půdy. Obdobně pak byl identifikován problém v oblasti větrné eroze.

V lesním hospodářství se negativně projevuje činnost těžké lesní techniky. Dochází tak k ničení lesních cest. Je nedostatečný dohled nad těžbou dřeva a hlavně nad následnou obnovou lesních porostů.

Potřeby dle aktérů v území

- zabránit erozi půdy výsadbou nových a úpravou stávajících ploch,
- podpora opatření k udržení vody v krajině,
- podpořit změny osevních postupů a stylu hospodaření,
- podpora zemědělské činnosti s ohledem na vznik nových pracovních míst,
- podpora zemědělské prvovýroby – zdravé potraviny,
- výsadba a obnova lesů,
- úprava lesních cest,
- zkvalitnění péče o krajinu, obnova přirozených krajinných prvků – remízy, stromořadí.

9.5 Doprava a technická infrastruktura

9.5.1 Doprava

Místní komunikace na území MAS jsou charakteristické špatným technickým stavem i celkovou zanedbaností (potřeba oprav opěrných zdí, propustí, sečení příkopů apod.). Náklady na jejich údržbu a sjízdnost jsou velice vysoké. Zároveň je potřeba zmínit žalostný nedostatek chodníků, které chybí podél značné části místních komunikací. Tato absence znamená významné bezpečnostní riziko pro chodce. Kvalita komunikací je i odrazem využívání komunikací III. a IV. třídy těžkou zemědělskou technikou, kamiony, nákladními auty.

V rámci dopravní obslužnosti lze v regionu nalézt určité nepoměry. Především v okrajových obcích regionu se lze setkat s potřebou zvýšení počtu spojů, neboli s potřebou zvýšení základní dopravní obslužnosti.

Jednoznačně největším problémem především v oblasti silnic II. a III. třídy je velice špatný stav silnic i jejich zanedbanost. Největší potřeba je, mimo oprav a rekonstrukce silnic, zvýšení technické úrovně a instalace bezpečnostních prvků, jako jsou např. osvětlené přechody pro chodce, svodidla, radary apod.

Potřeby dle aktérů v území

- oprava a výstavba místních komunikací,
- oprava mostků a mostů,
- výstavby a rekonstrukce chodníků,
- zvýšení základní dopravní obslužnosti – větší frekvence spojů do větších měst, včetně zázemí pro cestující
- realizace bezpečnostních prvků – přechody pro chodce, svodidla apod.,
- odklonění cyklo dopravy z hlavních tratí prostřednictvím cyklostezek a cyklotras,
- opatření pro snížení rychlosti provozu – zpomalovací retardéry, radary apod.

9.5.2 Technická infrastruktura

V rámci veřejných projednávání byla akcentována obnova či rozšíření vodovodní sítě. Současně je jedním z hlavních úkolů v rozvoji regionu výstavba a dostavba kanalizací.

Co se týká elektrické energie, je jediným negativem občasná nestabilita dodávky elektrické energie, projevující se výpadky. S ohledem na životnost rozvodného systému je nutné zvážit jeho postupnou výměnu, včetně jeho umístění pod zemský povrch.

Připojení k internetu je hodnoceno kladně, pouze na několika místech by obyvatelé přivítali silnější signál vč. signálu pro mobilní telefony.

Jako důležitý informační zdroj občané vnímají místní rozhlas, přičemž mnozí požadují výstavbu nového místního rozhlasu, popřípadě modernizaci stávajícího.

Je patrná potřeba údržby všech částí světelné soustavy – svítidel, nosných prvků, elektrických rozvodů i ovládacích systémů. Nejvíce je vnímána potřeba výměny hojně rozšířených sodíkových výbojek za úsporné světelné zdroje.

Potřeby dle aktérů v území

- výstavby a rekonstrukce vodovodů a kanalizací, i vč. čističek odpadních vod,
- rekonstrukce rozvodů elektřiny, zakopání rozvodů,
- zlepšení pokrytí signálem mobilních operátorů,
- instalace výkonného internetového připojení,
- rekonstrukce veřejného osvětlení s důrazem na úspornější řešení,
- modernizace místních rozhlasů.

9.6 Řízení obcí, informovanost, spolupráce

Obce jako základní jednotky veřejné správy vykonávají celou řadu povinností, a to jak z pohledu samosprávy – v rámci své samostatné působnosti, tak z pohledu státní správy – v rámci přenesené působnosti. Základním orgánem obce je zastupitelstvo obce a u větších obcí a měst potom rada. Ta je volena, pokud má zastupitelstvo obce minimálně 15 členů. Rada je pak tvořena starostou, jeho zástupcem a dalšími radními, kteří jsou voleni z řad členů zastupitelstva. Vzhledem k tomu, že drtivá většina obcí na území MAS má zvoleno pouze zastupitelstvo obce, je do rukou zastupitelstva vložena celá řada nejen pravomocí, ale také povinností.

Navenek obec reprezentuje starosta, který stojí v čele obecního, popřípadě městského úřadu. Pro aktéry místního rozvoje je důležité, zda se jedná o starostu uvolněného či neuvolněného.

Zároveň je potřebné zdůraznit fakt, že dochází k vysoké administrativní náročnosti činností spojených se správou obce. Obcím neustále přibývají povinnosti, které jsou často velice odborného charakteru a vedení obce tak řeší, jak dané činnosti zajistit, a to jak v potřebném rozsahu, tak i kvalitě. Veřejná projednávání jednoznačně potvrdila, že všichni aktéři požadují stále dokonalejší servis od svých obecních úřadů, pro které je jeho zajištění stále složitější.

V území MAS také fungují dva svazky obcí, které jsou zakladateli MAS KJH, o.p.s. a jejich role je nezastupitelná. Na jedné straně zajišťují některé velmi využívané služby (údržba zimních běžeckých tras, skibusy, cyklobusy, granty pro NNO), na straně druhé je svazek ideální platformou pro výměnu zkušeností a dobré praxe.

V rámci dalších diskuzí, které vedli starostové z území MAS v roce 2015, vyšel závěr, že by malým obcím mohlo pomoci tzv. centrum společných služeb. To by poskytovalo buď přímou administrativní podporu, nebo poradenství v oblastech, které starosty nejvíce trápí.

Součástí příloh tohoto dokumentu je i její dodatek s názvem Strategie spolupráce obcí (SSO) na platformě MAS. Dodatek vznikl v roce 2015 jako jeden z výstupů projektu „MAS jako nástroj

spolupráce pro efektivní chod úřadů“. Dokument doplňuje a upřesňuje strategii MAS v oblasti spolupráce obcí.

Pro kvalitní život v obcích a městech je také důležité zmínit otázku informovanosti. Především občané obcí a měst a zástupci podnikatelského sektoru vyžadují kvalitní informační servis prostřednictvím nejrozličnějších informačních kanálů. Informovanost je zde vnímána nejenom z obecného pohledu, ale také s důrazem na zajištění ochrany obyvatelstva.

Ze strany informačních kanálů jsou v současné době nejvíce využívány webové stránky obcí, popřípadě svazků obcí a MAS. Výborný ohlas mají místní periodika, např. Společník vydávaný MAS. Dále je vhodné zmínit, že pro většinu místních aktérů hrají stále důležitou roli místní rozhlas jako tradiční zdroje informací.

MAS zajišťuje informovanost místních aktérů prostřednictvím veřejných projednávání, každoročním pořádáním Venkovské konference MAS. Zároveň podporuje povědomí o své činnosti organizováním různorodých společenských akcí.

Všichni aktéři území vyhledávají nejrozličnější způsoby spolupráce. Konkrétní formy spolupráce následně přinášejí očekávané efekty, kterými jsou sdílení informací, využití příkladů dobré praxe apod.

Činnost MAS je z pohledu spolupráce aktéry vnímána jako velice pozitivní. Účastníci veřejných projednávání kladně hodnotili, jaké formy spolupráce MAS využívá, i to, jakým způsobem přenáší informace dále na své členy. Konkrétně je MAS vnímána jako dobrá platforma pro meziobecní spolupráci. Dále byla kladně hodnocena meziregionální spolupráce MAS v rámci ČR (konkrétně s MAS Mezi Úpou a Metují, MAS Královédvorská, MAS Broumovsko +), zapojení MAS do národních a krajských sítí (NS MAS ČR, KS NS MAS), členství MAS v dalších organizacích (Spolek pro obnovu venkova ČR, Spolek pro obnovu venkova – Královéhradecký kraj, Celostátní síť pro venkov). Jako pozitivní byla označena i mezinárodní spolupráce MAS (Slovensko – Mikroregión Poondavie, Polsko – Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania Kwiat Lnu = Sdružení místní akční skupiny Kwiat Lnu).

Potřeby dle aktérů v území

- zabezpečit funkční servis samosprávám,
- efektivní komunikace a informovanost místních aktérů (webové stránky, rozhlas, periodika, sms...),
- zajištění poradenských služeb v oblasti čerpání dotačních titulů pro všechny aktéry,
- prohlubování všech forem spolupráce – kulaté stoly se zájmovými skupinami, apod.

9.7 Bezpečnost

Aktéři hodnotili bezpečnost oblasti z několika pohledů. Na prvním místě byla hodnocena obecná bezpečnost, především z pohledu **drobné kriminality**. O bezpečnost se v rámci řešené oblasti starají především strážníci Policie České republiky. Bezpečnost z daného pohledu je aktéry všeobecně hodnocena kladně. Výjimku tvoří Úpice, kde si občané stěžují především na přepadávání, krádeže a výtržnosti. Konkrétně na území města Úpice narostla kriminalita během dvou let o 24 %²³. Zároveň

²³ Informace z www.idnes.cz z 8. 8. 2014 (http://hradec.idnes.cz/v-hradeckem-kraji-posiluje-mestska-i-statni-policie-fhf-/hradec-zpravy.aspx?c=A140808_2088820_hradec-zpravy_kvi)

občané Úpice negativně vnímají skutečnost, že na území města nebyla zřízena služebna městské policie.

Další oblastí z pohledu bezpečnosti je **dopravní bezpečnost**. Dopravní bezpečnost je vnímána z pohledu všech účastníků silničního provozu (automobilisté, chodci, cyklisté...). Jako zásadní negativa označují místní aktéři absenci chodníků a přechodů pro chodce i cyklisty. Zároveň je negativně vnímána nedostatečná instalace bezpečnostních prvků na komunikacích (zpomalovací retardéry, zařízení pro měření rychlosti vozidel, kamerové systémy apod.) a chybějící alternativa k cyklodopravě vedoucí po hlavních silnicích.

Účastníci si zároveň poukázali na mnohdy podceňovanou, avšak v současné době aktuální problematiku týkající se **bezpečnosti z pohledu přírodních živlů**. Kladně je hodnocena funkce a činnost hasičských sborů a jednotek, které představují zásadní pomoc nejen z pohledu protipožární ochrany, ale jsou chápány jako základní prvek v oblasti ochrany před přírodními živly, například povodněmi.

Zároveň byla zmíněna **bezpečnost z pohledu dodávek energií a informací**. Aktéři zmiňovali především potřebu funkčního internetového připojení, bezproblémové dodávky elektřiny, plynu a vody. Současně byla uvedena nutnost bezchybného fungování varovného systému, který je ve většině obcí zajišťován pomocí sirén, popřípadě obecního rozhlasu.

Potřeby dle aktérů v území

- snížení četnosti drobné kriminality v problémových oblastech,
- zřízení služebny městské policie v Úpici,
- nastavení a správné fungování bezpečnostního informačního systému,
- výstavba a rekonstrukce chodníků a přechodů pro chodce a cyklisty,
- vybudování dopravního hřiště,
- instalace bezpečnostních prvků z pohledu dopravní bezpečnosti,
- zajistit funkční integrovaný záchranný systém,
- podpořit vybavení, výcvik a činnost jednotek sboru dobrovolných hasičů,
- zajištění spolehlivé dodávky energií, včetně funkčního internetového připojení.

10 Vyhodnocení rozvojového potenciálu území

10.1 Územní plánování

Jak je vidět z následující tabulky, má 15 obcí z 24 zpracovánu územně-plánovací dokumentaci (dále jen ÚPD) v poměrně aktuálním stavu – nejstarší je sice z r. 2004, ale většina ÚPD není starší 5 let.

Tabulka č. 6 – Přehled stavu územně-plánovacích dokumentací v jednotlivých obcích²⁴

PŘEHLED ÚPD	Územně-plánovací dokumentace (Ano / Ne)	Poslední aktualizace	Zpracovatel
Batňovice	Ano	probíhá nyní (11/2013)	TENET spol. s r.o.
Čermná	Ne	-	-
Dolní Olešnice	Ne	-	-
Hajnice	Ne	-	-
Havlovice	Ne	-	-
Horní Olešnice	Ne	-	-
Chotěvice	Ano	2008	DRUPOS Trutnov
Chvaleč	Ano	2010	TENET spol. s r.o.
Jívka	Ano	2004	Ing. arch. M. Vojtěch
Kocbeře	Ne	-	-
Kohoutov	Ne	-	-
Libňatov	Ano	2010	DRUPOS Trutnov
Malé Svatoňovice	Ano	2012	TENET spol. s r.o.
Maršov u Úpice	Ne	-	-
Pilníkov	Ano	2010	TENET spol. s r.o.
Radvanice	Ano	2011	Ing. arch. I. Plicka
Rtyně v Podkrkonoší	Ano	2012	Ing. arch. K. Novotný
Staré Buky	Ano	2012	TENET spol. s r.o.
Suchovršíce	Ano	2009	TENET spol. s r.o.
Úpice	Ano	2007	URBAPLAN spol. s r.o.
Velké Svatoňovice	Ano	2012	TENET spol. s r.o.

²⁴ Zdroj: Šetření v obcích provedené v období červen – srpen 2013

Vítězná	Ano	2010	Ing. arch. P. Tomek
Vlčice	Ano	2008	DRUPOS Trutnov
Vlčkovice v Podkrkonoší	Ne	-	-
CELKEM	15 Ano / 9 Ne	-	-

10.2 Rozvojové lokality

Na území MAS KJH, o.p.s., se nachází několik rozvojových lokalit, které lze rozdělit dle typu – viz tabulka č. 7. Všechny tyto lokality jsou oficiálně identifikované na úrovni národní i krajské a jsou jak součástí databáze Královéhradeckého kraje, tak tzv. Regionálního informačního servisu (RIS)²⁵ i např. tzv. Národní databáze brownfieldů²⁶.

Brownfields je urbanistický termín označující opuštěná území s rozpadajícími se obytnými budovami, nevyužívané dopravní stavby a nefunkční průmyslové zóny. Z tohoto pohledu se nacházejí na území MAS KJH, o.p.s., čtyři oficiálně deklarované brownfieldy (dva ve Vlčicích, po jednom v Radvanicích a ve Rtyni v Podkrkonoší), jejichž využití je možné zejména pro zemědělské a průmyslové účely. Dále se na území nachází jedna oficiálně identifikovaná průmyslová zóna ve Rtyni v Podkrkonoší s výrobními a skladovými prostory.

Obě tzv. *ostatní rozvojové plochy* využitelné zejména pro cestovní ruch, rekreační a sportovní aktivity a kulturu se nacházejí v Radvanicích a téměř kopírují stejnou lokalitu bývalého dolu Kateřina (v databázi RIS jsou ovšem takto samostatně prezentovány). Je důležité uvést, že bývalé budovy patřící k dolu Kateřina, které sloužily k čištění odpadních vod při rekultivaci haldy v Radvanicích, jsou v této době předmětem převodu na obec z původního vlastníka. Obec tak chce dát možnost využít tento prostor zejména pro společensko-kulturní účely a spolkovou činnost.

V území MAS se nachází velké množství ploch po zaniklých JZD, textilních a jiných podnicích a tyto lokality jsou potenciálem pro další rozvoj. Menší komplikací je, že velké množství těchto ploch je v soukromém vlastnictví, a proto je obtížné plánovat je spoluprací místní komunitou jejich další využití.

V neposlední řadě se pak jedná o památkové zóny, které jsou na území MAS KJH, o.p.s., celkem tři: jedna městská památková zóna v Pilníkově a dvě vesnické památkové zóny v Dolních Verněřovicích (Jívka) a Radvanicích.

Tabulka č. 7 – Přehled rozvojových lokalit na území MAS KJH, o.p.s. dle typu²⁷

ROZVOJOVÉ lokality	Název lokality	Obec	Rozloha (ha)	Typ (kategorie využití)
Brownfields	Vlčice u Trutnova	Vlčice	1,1	Zemědělství, průmysl
	Zemědělský areál, Vlčice	Vlčice	1,21	Zemědělství
	Radvanice – Chvaleč –	Radvanice	6	Průmysl,

²⁵ RIS je spravován Centrem pro regionální rozvoj ČR.

²⁶ Národní databáze brownfieldů je spravována Agenturou pro podporu podnikání a investic CzechInvest.

²⁷ Zdroj: Databáze Královéhradeckého kraje, Regionálního informačního servisu, Národní databáze brownfieldů

ROZVOJOVÉ lokality	Název lokality	Obec	Rozloha (ha)	Typ (kategorie využití)
	okres TU			skladování, výroba
	Protheus Malé Svatoňovice	Rtyně v Podkrkonoší	3,74	Průmysl
Průmyslová zóna	Prům. zóna Kostelecká ul.	Rtyně v Podkrkonoší	6,8	Výroba, sklady
Ostatní plocha Rozvojová	Radvanice – západ	Radvanice	21,9	Rekreace, sport, cestovní ruch, kultura
	Radvanice – bývalý areál dolu Kateřina I.	Radvanice	32,6	Rekreace, sport, cestovní ruch, kultura
PAMÁTKOVÁ ZÓNA	Pilníkov	Pilníkov		Městská památková zóna
	Dolní Verněřovice	Jívka		Vesnická památková zóna
	Radvanice	Radvanice		Vesnická památková zóna

10.3 Analýza rozvojových potřeb území

Při jasném definování strategických cílů regionu je nejprve třeba určit, v kterých oblastech má region prostor pro další rozvoj. Zde je nutné především vymezit, zda má oblast dostatečnou kapacitu kvalifikovaných lidí, kteří jsou ochotni a schopni se zapojit do rozvoje území. Následně je pak nezbytné přesně určit oblasti, kde se region může rozvíjet.

10.3.1 Lidský potenciál

V případě hodnocení využití lidského potenciálu území je vhodné se zamyslet nad využitím lidí jednak z pohledu jejich pracovního času a jednak z pohledu jejich volnočasových aktivit. V rámci pracovního času je pak logické rozdělení na zaměstnance a podnikatele.

V regionu také stále roste vzdělanost obyvatel – ti pak přinášejí rozvojový potenciál ve svých nápadech a názorech.

Zaměstnanecká činnost

Aby bylo možné analyzovat lidský potenciál území MAS KJH, o.p.s., je vhodné se zamyslet nad složením a skladbou obyvatelstva, a to především z pohledu zaměstnanosti. Jinými slovy v jakých oborech hospodářství nacházejí místní obyvatelé uplatnění.

Z pohledu věkové struktury obyvatel, jak je patrné z grafu č. 1, žije na území MAS přibližně 68 % obyvatel v produktivním věku. Zároveň je příhodné znázornit počet zaměstnaných dle odvětví ekonomické činnosti.

Tabulka č. 8 – Zaměstnaní podle odvětví ekonomické činnosti²⁸

ZAMĚŠTNANECKÁ ČINNOST	Zaměstnaní celkem:	Zemědělství, lesnictví, rybářství	Průmysl	Stavebnictví	Služby	Nezjištěno	Nezařazeno
Batňovice	300	10	106	18	134	29	3
Čermná	148	5	52	17	47	24	3
Dolní Olešnice	143	11	39	8	56	26	3
Hajnice	383	20	133	27	132	65	6
Havlovice	448	29	143	20	194	55	7
Horní Olešnice	115	9	47	5	33	19	2
Chotěvice	406	22	148	34	139	59	4
Chvaleč	238	8	88	15	71	49	7
Jívka	184	4	94	8	51	27	0
Kocbeře	234	8	84	18	62	55	7
Kohoutov	94	7	29	7	23	25	3
Libňatov	162	9	59	10	68	9	7
Malé Svatoňovice	735	11	277	60	305	69	13
Maršov u Úpice	67	4	25	3	21	12	2
Pilníkov	513	20	128	34	206	110	15
Radvanice	423	13	202	30	111	58	9
Rtyně v Podkrkonoší	1299	25	522	72	517	136	27
Staré Buky	209	10	54	19	103	22	1
Suchovršice	163	2	59	11	66	24	1

²⁸ Zdroj: ČSÚ – sčítání lidu, domů a bytů 2011

ZAMĚŠTNANECKÁ ČINNOST	Zaměstnaní celkem:	Zemědělství, lesnictví, rybářství	Průmysl	Stavebnictví	Služby	Nezjištěno	Nezařazeno
Úpice	2204	44	818	155	832	305	50
Velké Svatoňovice	524	22	208	31	194	59	10
Vítězná	498	24	143	52	166	96	17
Vlčice	222	6	56	20	90	37	13
Vlčkovice v Podkrkonoší	155	19	44	10	43	35	4
CELKEM:	9867	342	3558	684	3664	1405	214

Z tabulky jednoznačně vyplývá, že v zemědělství a jemu příbuzných oborech (lesnictví a rybářství) pracuje pouze přibližně 3,5 % zaměstnanců. V průmyslu a stavebnictví je to potom 43 % a ve službách 37 % zaměstnanců. Co se týče služeb, je důležité konstatovat, že v oblasti služeb bylo pouze 230 osob zaměstnáno v oblasti ubytování, stravování a pohostinství, což je pouze 6 % ze všech zaměstnanců v oblasti služeb.

Obecně lze tedy říci, že i přesto, že má region poměrně velké ambice se prosazovat v oblasti cestovního ruchu, má zde velké rezervy z pohledu zaměstnanosti. Na druhou stranu je možné tvrdit, že je v regionu dostatečný počet obyvatel především střední generace, kteří pracovali nebo stále ještě pracují v průmyslu. Často se jedná o odborné technické profese, kterých začíná být, nejen v regionu MAS KJH, o.p.s., nedostatek. Tyto zaměstnance je pak možné vzhledem k jejich kvalifikaci využít např. právě v oblasti cestovního ruchu, jako technické pracovníky.

Pokud zůstaneme u technických profesí a dostatečného potenciálu v této oblasti, pak je nutné zmínit i možnost zvyšování kvalifikace a popřípadě rekvalifikace. Pokud základním zájmem obcí a potažmo celého regionu zůstává rozvoj, popřípadě alespoň udržení počtu pracovních příležitostí, pak je nutné najít pro takto kvalifikované pracovníky uplatnění.

Další oblastí, kde je možné hledat příležitosti z pohledu zaměstnanosti, jsou oblast zdravotních a sociálních služeb, zemědělství a v regionu podporovaná a stále se rozšiřující oblast obnovy tradičních lidových řemesel.

Podnikatelská činnost

Obce mají eminentní zájem na rozvoji malého a středního podnikání a mají i možnosti, jak pomoci. Mohou v současné době nabídnout případným zájemcům celou řadu nevyužívaných objektů, které jim mohou pomoci na začátku jejich podnikatelské činnosti. Začínající podnikatel pak získává nejen prostor pro svou činnost, ale potažmo se může stát i případným obchodním partnerem obce.

Úspěšná podnikatelská činnost v regionu poté může přinést další synergické efekty. Jako nejdůležitější lze označit možnost vzniku nových pracovních míst, který by mohl být podpořen bližší spoluprací středních škol v regionu a podnikatelů – např. vznik pracovního oboru, jehož absolventi by měli jistotu uplatnění v místě bydliště. Smysluplnost pak potvrzují takové efekty jako zvýšení soběstačnosti regionu, zatraktivnění pro stávající i případné nové obyvatele, potažmo celkový rozvoj

regionu. Synergické účinky pak mohou mít exponenciální charakter, který roste s počtem nových podnikatelských aktivit.

Aby region dosáhl jednoho ze svých základních cílů, kterým je dobrý hospodářský růst, musí i nadále maximálně podporovat drobné živnostníky a vytvořit dobré podmínky pro kvalitní fungování středních podniků. Podnikatelé a zaměstnavatelé následně mohou pomoci území, kde podnikají. Podporu pak lze nalézt při budování zázemí pro volnočasové aktivity, spolufinancování kulturních a sportovních akcí, popřípadě při údržbě místních komunikací (zimní údržba, rekonstrukce komunikací poškozených nadměrným užíváním konkrétního podniku). Pozitivní je ta skutečnost, že v regionu MAS KJH, o.p.s., lze nalézt dostatečné množství podnikatelů a organizací, které se dobře potýkají se složitou hospodářskou situací a které mají schopnosti dalšího rozvoje. Jednou z možností podpory takových drobných podnikatelů a živnostníků by byl i vznik podnikatelského inkubátoru. Zároveň jsou ochotni se zapojit do místního rozvoje, např. pomocí sociálního podnikání jako vhodné formy pro zaměstnání lidí s nižším vzděláním a bez kvalifikace.

Pro celkový rozvoj podnikatelské sféry v regionu je dobré nezapomenout na možnosti, které poskytuje Úřad práce – dotační tituly pro vznik pracovních míst nebo podporu začínajících podnikatelů.

Volnočasové aktivity

Zde je potřeba zmínit nezastupitelnou pozici neziskových organizací, jako jsou zapsané spolky, občanská sdružení a další. Všechny tyto organizace přispívají svou činností ke společenskému a kulturnímu životu v regionu. V území MAS aktivně působí přes sto padesát organizací, které se zabývají níže uvedenými aktivitami a současně významným způsobem přispívají k všeobecnému fyzickému a duchovnímu rozvoji místního obyvatelstva.

Jako nejdůležitější je zde opět potřeba uvést důležitou roli dobrovolných hasičů a hned na druhém místě činnost mysliveckých sdružení. Hasiči a myslivci tak nejenom pořádají akce pro zájemce o vlastní činnost, ale jsou iniciátory popřípadě pomocníky při pořádání nejrozličnějších společenských akcí – plesy, zábavy, osvětová činnost apod.

Nutné je vyzdvihnout i další společenské aktivity ostatních organizací a spolků, které přispívají k udržování tradic, spolkového života a pospolitosti obyvatel. Sportovní organizace a tělovýchovné jednoty podporují rekreační sporty, jako jsou kopaná, tenis, nohejbal, volejbal, cyklistika, klasické a sjezdové lyžování, kondiční tělesná výchova apod. Pro děti pak téměř na celém území působí nejrozličnější subjekty, které organizují různorodé akce – dětské dny, karnevaly apod.

Významnou roli mají v regionu také spolky, sdružení a příspěvkové organizace obcí zabývající se obnovou místních tradic. Jako příklad lze uvést Městské muzeum a Galerii J. W. Mezerové v Úpici, Občanské sdružení Kohoutov, Sdružení pro Vízmburk, popřípadě občanské sdružení Chalupění z Batňovic, které se zabývá záchranou historických objektů, starých předmětů a v neposlední řadě starobylých tradic regionu Jestřebí hory. Cílem sdružení je provozování kulturních a společenských aktivit a tím posílení turistického významu regionu.

K podpoře volnočasových aktivit v regionu ale chybí centrum pro setkávání, např. komunitní nebo nízkoprahové centrum a také systematická podpora členů spolků, kteří fungují na bázi dobrovolníků. Celková osvěta v oblasti dobrovolnictví je také potenciálním místem k rozvoji.

Posílení absorpční kapacity regionu

V rámci tohoto tématu se nutně především posílit zasíťování regionu, a to nejen mezi organizacemi stejného typu (např. obec – obec), ale mezi všemi navzájem, tzn. posílit spolupráci a propojení občanů, podnikatelů, neziskových organizací a obcí a vytvořit vhodné podmínky pro další fungování.

10.4 Oblasti s rozvojovým potenciálem

Aby bylo možné ve strategické části ISÚ přesně definovat vizi dlouhodobého rozvoje území, je nutné určit klíčové oblasti rozvoje, ve kterých má území MAS výrazný rozvojový potenciál. Zároveň je důležité konstatovat, že při určování jednotlivých oblastí není jediným kritériem rozvoj, nýbrž i např. zachování stávajícího stavu.

Cestovní ruch

Jak již bylo řečeno, rozvoj šetrného cestovního ruchu je pro území MAS KJH, o.p.s., klíčový. Za rozhodující aspekty je pak možné považovat výrazné zkvalitnění ubytovacích služeb, a to i přesto, že co do počtu lůžek je kapacita dostačující. Ruku v ruce s ubytováním je pak nutné poukázat na potřebu zlepšení úrovně stravovacích služeb.

Dále je potřeba zdůraznit maximální podporu při snaze využít historických a kulturních tradic regionu. V co možná největší míře podporovat veškeré aktivity, které přispívají k obnově tradic jako např. lidová řemesla, místní zvyky (vynášení smrtky neboli Moreny), záchrana historických objektů, starostlivá péče o staré předměty.

Zároveň je důležitá otázka kooperace v dané oblasti. Je důležité, aby jednotliví partneři spolu komunikovali a vytvářeli tak vhodné podmínky pro jednotnou propagaci regionu. Pokud partneři dobře komunikují, vytvářejí tak dobrý základ pro tvorbu společného produktu, kterým v této oblasti může být například podpora turistiky s důrazem na přírodní, kulturní a historické bohatství. S tím souvisí i podpora vzniku a hlavně rozvoje spolupráce mezi turistickými informačními centry, jejichž prostřednictvím lze poskytovat informace o regionu právě pro potřeby cestovního ruchu. A tady je důležité zdůraznit význam spolupráce se silnějšími regiony (např. Krkonoše). Důvodem není vymýšlet vlastní produkt. Je důležitá společná systémová propagace regionu prostřednictvím aktivně působícím informačním centrům nebo jiného subjektu.

Občanská vybavenost

Pro dlouhodobě udržitelný hospodářský rozvoj území je důležité zachování, lépe však zvýšení úrovně občanské vybavenosti. Jako prvořadá se v této oblasti jeví podpora zdravotní a sociální péče. Zde je perspektivní podporovat nové směry, jako jsou osobní asistenti či terénní sociální služby. Do budoucna je významné si uvědomit stále rostoucí potřebu právě sociálních služeb. V této oblasti je pak podstatné zvážit i možnost rozvoje z pohledu nárůstu organizací poskytujících dané služby a s tím související podporu vzniku nových pracovních míst.

Aby byl podpořen zdravý a aktivní společenský život regionu, je také důležitá podpora zkvalitnění stávajících a rozvoj případných nových zařízení sloužících pro vzdělávací a volnočasové aktivity. Zatraktivnit venkov nejen pro mladé lidi.

Mezi prvky, které by bylo vhodné v oblasti občanské vybavenosti rozvíjet, patří v území MAS KJH, o.p.s., i zajištění vysokorychlostního internetu, výrazné zkvalitnění informačního systému,

webových stránek jednotlivých obcí a i celkově zjednodušení přístupu k informacím, např. formou SMS kanálů.

Doprava

Kvalitní propojení jednotlivých částí oblasti mezi sebou a dobré spojení na okolní oblasti je nedílnou součástí rozvoje území.

Je potřeba klást důraz především na výstavbu a rekonstrukci místních komunikací. Dále je důležitý rozvoj a podpora budování směrů cestovního ruchu, jako jsou cyklotrasy, cyklostezky, stezky pro pěší turisty a inline bruslaře, hipostezky či upravované trasy pro běžkaře.

Podstatné je také si uvědomit potřebu zvyšování dopravní obslužnosti regionu. Zde se pak nejedná pouze o základní dopravní obslužnost (např. autobusové linky a fungující železniční zastávky), která zabezpečuje dopravu do škol, do zaměstnání, za zdravotnickými službami a podobně, ale také o dopravu zajišťující obslužnost regionu o víkendech pro návštěvníky regionu – cyklobusy, skibusy a další. I zde však platí, že rozsah služeb je výrazně limitován finančními možnostmi regionu, potažmo možnostmi veřejných financí.

Životní prostředí

Udržení a případně i zlepšení stavu životního prostředí je klíčové pro území MAS. Péče o přírodu, budování a úprava stávajících zelených ploch, údržba a rozvoj vodních ploch, podpora ekologických forem zemědělské činnosti, lepší hospodaření v lesích, udržení vody v krajině, to vše jsou důležité aspekty krajiny tvorby území MAS KJH, o.p.s.

Pro udržení vysoké kvality ovzduší je pak potřeba osvěta v oblasti výměny neekologických zdrojů tepla, jako jsou kotle na tuhá či kapalná fosilní paliva, za zdroje, které jsou jednak výrazně šetrnější k životnímu prostředí a jednak výrazně účinnější. Jako příklad lze uvést tepelná čerpadla, kotle či krbová kamna na biomasu, plynové kondenzační kotle nebo třeba solární systémy na přípravu teplé vody a přitápění. Zde je nutné zmínit důležitost všech opatření na podporu snížení energetické náročnosti budov, a to jak veřejných, tak soukromých. Konkrétně se jedná o zateplení obvodových konstrukcí budov a výměnu stavebních otvorů.

Zároveň je také potřeba udržovat a rozšiřovat systémy sběru komunálního odpadu. Efektivní nakládání s odpady a například likvidace biologicky rozložitelného komunálního odpadu jsou zásadní pro udržení stavu životního prostředí. Zde je potřeba podporovat vznik nových sběrných dvorů či výstavbu komunitních nebo dle zákonných norem provozovaných kompostáren.

Historický a duchovní potenciál

V rámci území MAS by také měl být udržovaný jeho potenciál. V území MAS je bohatá spolková činnost, jejíž historie sahá do 19. století. Region rovněž těží z energie místních činnorodých občanů, místních lídrů a osobností regionální historie. Proto je důležitá podpora a posílení vazby obyvatel na místo, kde žijí, tj. podporu místních akcí (např. dnů obcí, spolkových slavností), opravy míst s bohatým kulturně-historickým potenciálem (např. Vízmburk, místní sakrální památky, Dřevěnka, linie vojenského opevnění...).

Součástí těchto aktivit by měly být i osvěta v rámci území, vydávání knih a publikací o regionu, udržování ústní slovesnosti, podpora místních tradičních řemesel nebo znovuobjevování regionálních osobností.

10.5 Možnosti financování na území MAS KJH, o.p.s.

V této kapitole nejde o absolutní výčet jednotlivých možností financování regionu. Jedná se především o názorný přehled zdrojů financování regionu, a to z pohledu případné možnosti zajištění tzv. vícezdrojového financování rozvoje území MAS KJH, o.p.s., Zároveň je potřeba uvést, že se nejedná pouze o finanční prostředky, nýbrž i o možnost věcného plnění.

10.5.1 Prostředky obcí

Zde se jedná jak o prostředky z obecních rozpočtů partnerských obcí MAS KJH, o.p.s., tak o finanční prostředky z rozpočtů dobrovolných svazků obcí (Svazek obcí Jestřebí hory a Společenství obcí Podkrkonoší). Obce přitom mohou poskytnout i nepeněžní plnění v podobě zapůjčení obecních pozemků, popřípadě obecní techniky.

10.5.2 Prostředky ostatních partnerů

Z pohledu možnosti využití prostředků ostatních partnerů jsou nejdůležitější skupinou místní podnikatelé. Obecným přínosem podnikatelské sféry je možnost přímých finančních příspěvků například na kulturní, sportovní a společenské akce. Do jisté míry důležitější je však možnost věcného plnění. Jako příklad lze uvést technickou pomoc při odstraňování škod na místních komunikacích, pomoc při budování infrastruktury pro volnočasové aktivity, případně zapůjčení vlastní techniky. Budování výborného partnerského vztahu je pak klíčové pro další možnosti spolupráce.

Jako další je možné uvést zdroje neziskových organizací. Spolky, občanská sdružení a další přispívají svojí činností k bohatému společenskému životu obcí. Zde je pak možné využít nejen lidský potenciál, ale i veřejné finanční zdroje, které jsou aktuálně dostupné pro neziskové organizace. Velkou roli v této oblasti hrají i dobrovolníci, a to jak členové spolků, kteří činnost pro neziskové organizace dělají zadarmo ve svém volném čase, tak např. členové orgánů MAS jako zástupci jiných organizací.

Nezanedbatelným zdrojem jsou pak příspěvky jednotlivých občanů. Z pohledu finančních prostředků tvoří případné příspěvky či dary občanů absolutně nepodstatnou sumu. Daleko důležitější je ale zapojení lidí při konkrétních akcích. Zásadní je využít jejich kvalitativní schopnosti, kvalifikaci či znalosti, pro zvýšení atraktivnosti a úrovně nejrůznějších aktivit v regionu MAS KJH, o.p.s.

10.5.3 Cizí zdroje

U cizích zdrojů je logické rozdělení na zdroje nenávratné a návratné. Vzhledem k poskytovatelům cizích zdrojů lze konstatovat, že se zde jedná především o získání finančních prostředků nikoli o věcné plnění.

Základními nevratnými zdroji financování rozvoje území MAS KJH, o.p.s., jsou dotace a granty. Jedná se o přísně účelové zdroje financování, které pomáhají příjemcům s realizací jejich záměrů. Poskytovatelem těchto prostředků je např. Královéhradecký kraj, státní úřady/organizace ČR, EU, popřípadě nadnárodní zdroje. Svou dotační politikou pak jednotliví poskytovatelé působí na

rozhodování příjemců a výrazně tak ovlivňují oblasti rozvoje území. Příjemce pak může v některých případech získat až 100% dotaci na realizaci svého záměru.

Mezi návratné zdroje financování rozvoje regionu pak můžeme zařadit především úvěry. Úvěry je možné získat jak od peněžních ústavů (bankovní úvěry), tak i od nebankovního subjektu. Nepříliš využívaným způsobem financování pak může být například emise vlastních dluhopisů. Podstatné je, že při přijetí návratného zdroje financování je potřeba počítat s jeho splacením a to nejenom jistiny úvěru, ale i úroku. S ohledem na aktuální stav finančního trhu a s ním související nízké úrokové sazby, je vhodné doporučit financování za pomoci úvěru.

11 SWOT analýza celková

SWOT analýza je jedna ze základních metod používaných při souhrnném hodnocení. První dvě části silné stránky (**S**trengths) a slabé stránky (**W**eaknesses) tvoří vnitřní analýzu a zbylé dvě části příležitosti (**O**pportunities) a ohrožení (**T**hreats) pak tvoří vnější analýzu.

Všechny níže uvedené SWOT analýzy vycházejí z dat uvedených v předchozích kapitolách. Celková analýza pak představuje základ pro komplexní hodnocení regionu a nalézá jak problémové oblasti, tak možnosti růstu.

Tabulka č. 9 – SWOT analýza celková

CELKOVÁ	
Silné stránky	Slabé stránky
- Dobrá úroveň a dostupnost zdravotní a sociální péče - Aktivní společenské organizace a spolky - Dobrá spolupráce mezi obcemi - Využití spolupráce obcí, neziskových organizací a podnikatelského sektoru - Strategická poloha pro cestovní ruch (blízkost Krkonoš, CHKO Broumovsko, Polsko apod.) - Dostatek turisticky atraktivních míst v regionu a okolí - Dostatečné množství ubytovacích kapacit - Příznivé životní prostředí nezatížené těžkým průmyslem - Zavedený systém třídění komunálního odpadu	- Nedostatečná kapacita pobytových sociálních služeb (domy pro seniory) v místě bydliště - Nedostatečné prostory a zázemí pro kulturní, sportovní a spolkovou činnost – víceúčelová a dětská hřiště, prostory pro spolkovou činnost apod. - Nevyhovující stav sakrálních staveb - Absence oddechových ploch pro seniory a matky s dětmi - Nevyhovující stav a absence koupališť - Nedostatečná nabídka na trhu práce – především ženy a mladí lidé - Nedostatečná nabídka naučných stezek, cyklostezek a udržovaných cyklotras - Chybějící informační prvky – informační tabule, rozcestníky - Nedostatečná výsadba a údržba zeleně - Nedostatečné řešení biologicky rozložitelného odpadu – absence kompostáren - Nedostatečná údržba stávajících a vybudování nových vodních ploch - Nízká úroveň základní dopravní obslužnosti – větší frekvence spojů
Příležitosti	Ohrožení
- Využití nových směrů v oblasti zdravotní a sociální péče - Využití historických a kulturních tradic regionu - Možnost trvalého dosídlení venkova –	- Neustále se zvyšující potřeba zdravotních a sociálních služeb – stárnutí obyvatelstva - Stále těžší udržitelnost rozsahu veřejných služeb z důvodu nedostatku

mladí spoluobčané hledající zdravý životní styl bydlení • Rozvoj podnikatelské činnosti a vytváření nových pracovních míst • Rozvoj školství a vzdělávání • Spolupráce se silnějšími turistickými regiony v okolí • Navázání spolupráce se zahraničními partnery • Podpora změny způsobu vytápění – např. příspěvky na ekologické zdroje, osvěta • Podpora alternativních zdrojů energie, částečná soběstačnost některých oblastí • Multifunkční zemědělství – údržba krajiny, agroturistika, obnova pěstování tradičních plodin • Posílení systémů svozu tříděného komunálního odpadu • Vytvoření platformy pro spolupráci aktérů v území (obce, podnikatelé, školy, NNO atd.) • Sociální podnikání se zaměřením na znevýhodněné skupiny obyvatel	finančních prostředků • Slabá podpora výstavby nízkometrážních bytů pro seniory a tělesně postižené • Slabá podpora výstavby startovacích bytů pro mladé • Odliv obyvatelstva do větších aglomerací – především obyvatel s vyšším vzděláním • Snižování počtu ekonomicky aktivních obyvatel – stárnutí populace • Nedostatečná podpora změny vytápění • Strukturální nesoulad mezi nabídkou a poptávkou pracovních sil – nedostatek kvalifikovaných řemeslníků • Nedostatečná péče o krajinu – přirozené krajinné prvky • Vysoká potřeba výstavby a rekonstrukce vodovodů a kanalizací • Nedostatek finančních prostředků na zkvalitnění místních komunikací • Zvyšování eroze půdy – nedostatečná a nevhodná úprava stávajících ploch a výsadba

11.1 SWOT analýza vybraných oblastí rozvoje území

Na základě výstupů z veřejných projednávání byly stanoveny tři klíčové oblasti, na které by se měla zaměřit pozornost při stanovení rozvojové strategie.

Tabulky č. 10 až 13 – SWOT analýzy vybraných oblastí

Zdravotnictví, sociální služby, školství, kultura, volný čas	
Silné stránky	Slabé stránky
• Dobrá úroveň a dostupnost zdravotní péče • Nízká míra společensky nebezpečných jevů – kriminalita, vandalismus... (vyjma Úpicka) • Vysoká úroveň pobytových i denních sociálních služeb pro lidi s mentálním postižením • Zdravé životní prostředí – nízká pracovní neschopnost • Dobrá úroveň předškolních zařízení a	• Nedostatečná kapacita pobytových sociálních služeb ne pro mentálně postižené (např. domy pro seniory) • Nedostatek mobilních sociálních služeb – pečovatelská služba, osobní asistence • Slabá podpora výstavby nízkometrážních bytů pro seniory a tělesně postižené • Slabá podpora výstavby startovacích bytů pro mladé • Nedostatečná provozní doba poboček České pošty s.p.

základního školství • Velké množství pamětihodností – objekty, vazba významných osobností na region • Pořádání dostatečného počtu sportovních a kulturních akcí • Aktivní společenské organizace a spolky • Vazba bývalých sudetských Němců na region	• Nevyhovující stav kulturních zařízení • Nedostatečné prostory a zázemí pro kulturní, sportovní a spolkovou činnost • Nízká kvalita stávajících sportovišť • Nevyhovující stav sakrálních staveb • Absence oddechových ploch pro seniory a matky s dětmi • Nevyhovující stav a absence koupališť • Nedostatečná aktivita při obnově kulturních a místních tradic • Absence komunitního a nízkoprahového zařízení • Absence instituce se zaměřením na prevenci pro mládež • Nedostatečná práce se sociálně vyloučenými komunitami (např. Romové)
Příležitosti	Ohrožení
• Podpora subjektů podnikajících v sociální sféře • Využití nových směrů v oblasti zdravotní a sociální péče • Podpora možnosti celoživotního vzdělávání • Rozvoj školství a vzdělávání – škola jako komunitní centrum • Využití historických a kulturních tradic regionu • Zvýšení podpory kultury a sportu – lidské zdroje a financování • Vytvoření platform pro spolupráci aktérů v území (obce, podnikatelé, školy, nno atd.) • Zahraniční spolupráce a výměna zkušeností • Propojení aktivit místních firem a škol • Řešení otázky sociálně vyloučených skupin	• Neustále se zvyšující potřeba zdravotních a sociálních služeb – stárnutí obyvatelstva • Neustálé zvyšování cen ve zdravotnictví (léky) a v oblasti sociální péče s ohledem na nižší reálný příjem obyvatel • Nefungující systém úhrady zdravotní péče s neustálými změnami • Špatná legislativa v oblasti školství na malých obcích a složitá komunikace • Stále rostoucí nadregionální rizika v oblasti nežádoucích sociálních jevů – kriminalita, vandalismus, ... • Stále těžší udržitelnost rozsahu veřejných služeb z důvodu nedostatku finančních prostředků • Klesající zájem o sportovní a kulturní dění • Vyhoření a nedostatek členů neziskových organizací při řešení dobrovolné práce

Ekonomika, trh práce, cestovní ruch	
Silné stránky	Slabé stránky
• Dostatečný počet volných průmyslových objektů (brownfield) • Dobrá spolupráce mezi obcemi • Využití spolupráce obcí, neziskových organizací a podnikatelského sektoru • Zvyšování počtu pracovních míst v oblasti sociálních služeb • Dostatek turisticky atraktivních míst v regionu a okolí • Dostatečné množství ubytovacích kapacit • Region není turisticky „přelidněn“	• Nízká podpora podnikatelského prostředí • Nedostatečná nabídka na trhu práce – především ženy a mladí lidé • Nepříznivá struktura a snižování počtu pracovních míst v zemědělství • Nedostatečná nabídka naučných stezek, cyklostezek a udržovaných cyklotras • Nedostatek lyžařských běžeckých tratí • Nedostatek doplňkové infrastruktury pro cestovní ruch (informační kiosky, mapy, www atd.) • Nedostatečná kvalita ubytovacích zařízení • Neuspokojivá kvalita a počet stravovacích zařízení • Chybějící informační prvky – informační tabule, rozcestníky • Nedostatečná koordinace propagačních aktivit – propagační předměty pokrývající celé území MAS • Nízký počet a kvalita turistických informačních center • Odliv obyvatelstva do větších aglomerací – především obyvatel s vyšším vzděláním
Příležitosti	Ohrožení
• Možnost trvalého dosídlení venkova – mladí spoluobčané hledající zdravý životní styl bydlení • Rozvoj podnikatelské činnosti a vytváření nových pracovních míst • Rekonstrukce nevyužívaných průmyslových staveb (brownfields) • Vyšší využívání dotačních zdrojů pro podporu malého a středního podnikání • Rychlý rozvoj informačních technologií – zlepšení informovanosti a možnost práce pro tělesně postižené • Podpora zemědělské výroby – vznik nových pracovních míst	• Ekonomická a politická nestabilita • Rozbujelá byrokracie ve státní správě i v EU – snížení konkurenceschopnosti místních firem • Změna životních hodnot lidí • Ekonomická globalizace – zánik malého a středního podnikání v důsledku činnosti velkých obchodních řetězců • Nízká úroveň využití moderních informačních technologií – např. internet, sociální sítě • Nedostatečná komunikace – mezi lidmi, mezi lidmi a úřady, mezi úřady navzájem

• Podpora zavádění inovativních technologií a metod (např. podnikatelský inkubátor) • Spolupráce se silnějšími turistickými regiony v okolí • Podpora nových trendů v cestovním ruchu (geocaching, veletrhy řemesel, farmářské trhy atd.) • Intenzivnější využití netradičních forem šetrné turistiky (strava, hornické tradice, hvězdárny apod.) • Strategická poloha pro cestovní ruch (blízkost Krkonoš, CHKO Broumovsko, Polsko apod.) • Podpora vodní turistiky na řece Úpě – vybudování zázemí • Podpora agroturistiky, vytvoření hipotezek • Navázání spolupráce se zahraničními partnery • Spolupráce s regionálními i nadregionálními institucemi – HK, MAS, ÚP atd. • Vytvoření platformy pro spolupráci aktérů v území (obce, podnikatelé, školy, nno atd.) • Sociální podnikání	• Stále se zvyšující ekonomický tlak na obyvatele, zvláště pak na mladé rodiny a seniory • Snižování počtu ekonomicky aktivních obyvatel – stárnutí populace • Strukturální nesoulad mezi nabídkou a poptávkou pracovních sil – nedostatek kvalifikovaných řemeslníků • Nechuť obcí spolupracovat s ostatními subjekty • Ztráta podpory cestovního ruchu ze strany obcí, státu a nepodnikatelských institucí (destinační společnosti atd.)

Životní prostředí, zemědělství, technická infrastruktura, doprava

Silné stránky	Slabé stránky
• Příznivé životní prostředí nezatížené těžkým průmyslem • Různorodé přírodní podmínky – členitost terénu, příhodné klima, dobrý stav lesů • Nízké množství emisí znečišťujících látek v ovzduší • Dostatek přírodních zdrojů vody • Vysoký podíl zemědělské půdy • Fungující zásobování základními energiemi – elektřina, plyn, voda, teplo • Zavedený systém třídění komunálního odpadu • Dobrá strategická poloha pro dostupnost	• Nedostatečná podpora změny lokálního vytápění • Nízká podpora obnovitelných zdrojů energie • Malý podíl čištěných odpadních vod • Nedostatečná výsadba a údržba tradiční zeleně • Nedostatečné řešení biologicky rozložitelného odpadu – absence kompostáren, domácích kompostérů • Nedostatečná údržba stávajících vodních ploch a vodních toků a výstavba nových retenčních nádrží

velkých měst dostatečná síť místních komunikací pěší a cyklodopravu	- Nízká podpora výsadby a obnovy lesů, úprava lesních cest - Špatný stav veřejného osvětlení – důraz na energeticky úspornější řešení - Špatný technický stav místních rozhlasů - Nízká úroveň základní dopravní obslužnosti – větší frekvence spojů - Nevyhovující technický stav místních komunikací - Nízká úroveň bezpečnostních prvků v dopravě – přechody pro chodce, oddělení cyklistů od autoprovozu, zpomalovací retardéry - Nedostatečný počet chodníků - Nízká podpora osvěty dospělé veřejnosti v oblasti EVVO - Špatná kvalita obdělávání zemědělské půdy – skladba plodin, rozorávání mezí, nedělá se hluboká orba – ztracení vody z krajiny - Zvyšování eroze půdy – nedostatečná výsadba a úprava stávajících ploch - Nedostatek finančních prostředků na zkvalitnění místních komunikací - Vysoká potřeba výstavby a rekonstrukce vodovodů a kanalizací - Nedostatečná péče o krajinu – přirozené krajinné prvky
Příležitosti	Ohrožení
- Podpora změny způsobu vytápění – např. příspěvky na ekologické zdroje, osvěta - Lepší využití dotačních zdrojů - Ochrana přírodního bohatství regionu - Pečlivý výběr pozemků pro novou výstavbu – vyhnout se záboru zemědělské půdy - Obnova a vytváření nových malých vodních ploch - Lepší využití vodních zdrojů a zvýšení úrovně čištění odpadních vod - Podpora alternativních zdrojů energie, částečná soběstačnost některých oblastí - Podpora environmentálního vzdělávání,	- Nákup pozemků spekulanty a subjekty k aktivitám nevhodným pro životní prostředí - Neřízený motorismus v krajině – ohrožení lesní krajiny - Střet zájmu místních zemědělců s ekonomickými aktivitami nových nájemců zemědělských ploch – např. pěstování rychle rostoucích dřevin - Nevhodná státní zemědělská politika – prodej státní zemědělské půdy - Nízká kvalita signálu ve vybraných místech regionu mobilních operátorů a pomalý internet - Stálý nárůst intenzity průjezdu nákladní

výchovy a osvěty • Podpora zemědělské prvovýroby – zdravé potraviny • Multifunkční zemědělství • Opatření na udržení vody v krajině • Využití odpadního tepla z bioplynových fermentačních stanic • Posílení systémů svozu tříděného komunálního odpadu • Zvýšení počtu tříděných komodit z komunálního odpadu	dopravy • Průzkum a těžba břidlicových plynů nebo jiných nerostných surovin s negativním dopadem na životní prostředí

Řízení obcí, informovanost, spolupráce, bezpečnost	
Silné stránky	Slabé stránky
• Dobrá informovanost místních aktérů (webové stránky, rozhlas, periodika) • Dobrá meziobecní spolupráce • Dobrá spolupráce obcí, neziskových organizací a podnikatelského sektoru • Nízká míra společensky nebezpečných jevů – kriminalita, vandalismus... (vyjma Úpice) • Aktivní činnost sborů dobrovolných hasičů v oblasti ochrany majetku a zdraví obyvatel • Dobré zásobování základními energiemi – elektřina, plyn, voda, teplo	• Vysoká administrativní náročnost činností spojených se správou obcí • Nedostatečná práce se sociálně vyloučenými komunitami (např. Romové v Úpici) • Neochota některých obcí spolupracovat s dalšími subjekty • Nevyhovující stav veřejného osvětlení • Neutěšený technický stav stávajících místních rozhlasů • Absence chodníků a přechodů pro chodce • Absence bezpečnostních prvků na komunikacích (zpomalovací retardéry, radary, kamerové systémy,...)
Příležitosti	Ohrožení
• Společný servis samosprávám • Zajištění poradenských služeb pro aktéry v oblasti čerpání prostředků z dotačních titulů (EU, ČR, ...) • Rozšíření spolupráce mezi obcemi navzájem v rámci MAS • Mezuregionální spolupráce MAS v rámci ČR – výměna zkušeností • Mezinárodní spolupráce a výměna zkušeností MAS • Navázání spolupráce se zahraničními partnery – ostatní aktéři	• Stále složitější udržitelnost rozsahu veřejných služeb z důvodu nedostatku finančních prostředků • Zvyšování administrativní náročnosti činností spojených s přenesenou působností státní správy • Vysoká míra byrokracie ve státní správě i ve vztahu k EU • Slučování obcí • Politická nestabilita • Nespolehlivá dodávka energií (voda, elektřina, plyn)

• Vytvoření platformy pro spolupráci aktérů v území	• Nekvalitní internetové připojení • Nízká úroveň využití moderních informačních technologií – např. internet, sociální sítě • Ohrožení bezpečnosti z důvodu přírodních živlů (povodně, vichřice,...) • Stále rostoucí nadregionální rizika v oblasti nežádoucích sociálních jevů – kriminalita, vandalismus, ... • Nízká kvalita signálu mobilních operátorů v některých oblastech